

Din cuprins:

✦ Melchisedec Ștefănescu
- simbol al demnității și
prestigiului Ortodoxiei
românești (pagina 3)

✦ Continuatori ai
faptelor și dorințelor
episcopului Melchisedec
(pagina 12)

✦ Comemorarea a 120
de ani de la nașterea
în ceruri a episcopului
Melchisedec (pagina 15)

Cronica serie nouă
Romanului

Buletin oficial al
Arhiepiscopiei Romanului și Bacăului

anul IV (XII) nr. 5 ✦ mai 2012

CRONICA ROMANULUI

*Buletinul oficial
al Arhiepiscopiei Romanului și Bacăului
- Fondat în anul 1924 -*

Președinte de Onoare:
**IPS EFTIMIE, Arhiepiscopul Romanului
și Bacăului**

Președinte:
**PS Ioachim BĂCĂUANUL,
Episcop-vicar**

Vicepreședinte:
Pr. Ioan GHERASIMESCU
Arhid. Ciprian Ioan IGNAT

Redactor-șef:
Mioara IGNAT

Secretar general de redacție:
Pr. Constantin GHERASIM

Colectivul de redacție:
Pr. Dr. Aurel Florin ȚUSCANU,
Protoieria Roman
Pr. Constantin TOMOZEI,
Protoieria Bacău
Pr. Constantin ALUPEL,
Protoieria Onești
Pr. Costel MAREȘ,
Protoieria Moinești
Pr. Vasile COZMA,
Protoieria Buhuși
Pr. Ioan NEGOITĂ,
Protoieria Sascut

Redacția:
Pr. Dr. Constantin LEONTE
Pr. Dr. Nicolae HURJUI
Pr. Dr. Sînică PALADE
Pr. Dr. Daniel ENEA
Pr. Petru RONCEA
Pr. Ciprian BURCĂ
Pr. Cornel PAIU

Corector:
Prof. Dr. Mihaela BĂLTOI

Tehnoredactare:
Lucian APOPEI

Concept grafic:
Pr. Constantin STURZU

ADRESA REDACȚIEI:
Str. Alexandru cel Bun, nr. 5,
Roman, jud. Neamț
Tel.: 0333.401.339; 0728880513
E-mail: cronica.romanului@gmail.com
www.epr.ro

ISSN 1582-9030

CUPRINS

- *Melchisedec Ștefănescu - simbol al demnității și prestigiului Ortodoxiei românești* 3
- *Continuatori ai faptelor și dorințelor episcopului Melchisedec* ... 12
- *Comemorarea a 120 de ani de la „nașterea în ceruri” a episcopului Melchisedec* 15
- *12 ani de slujire arhierescă pentru Preasfințitul Episcop Ioachim Băcăuanul* 19
- *Premii de mii de euro oferite de Biserică elevilor care iubesc școala* 20
- *Societatea este afectată de o boală ale cărei cauze sunt în primul rând de natură morală* 21
- *Nou monument al eroilor la Viișoara, Bacău* 22
- *Resfințirea bisericii „Sf. Gheorghe” din Moinești* 23
- *Biserica - spitalul unde se operează restaurarea ființei noastre* ... 24
- *Agenda de lucru a Preasfințitului Ioachim Băcăuanul, Episcop-vicar al Arhiepiscopiei Romanului și Bacăului, pentru luna mai 2012* 26
- *Melchisedec - ierarhul iubitor de copii* 27

Foto coperta 1

Melchisedec Ștefănescu, Episcopul Romanului (1823-1892).

Foto coperta 4:

Dreapta sus: Duminică, 20 mai, de la Catedrala arhiepiscopală din Roman, s-a plecat în procesiune spre parcul „Episcop Melchisedec Ștefănescu”;

Stânga sus: Pe 24 mai, la Viișoara, a fost sfințit un monument închinat eroilor neamului;

Jos: PS Episcop Ioachim Băcăuanul în mijlocul participanților la conferința „120 de ani de la nașterea în ceruri a episcopului Melchisedec Ștefănescu”, în fața capelei care adăpostește mormântul ilustrului ierarh al Romanului.

Melchisedec Ștefănescu - simbol al demnității și prestigiului Ortodoxiei românești

† **Ioachim BĂCĂUANUL,**
Episcop-vicar al
Arhiepiscopiei Romanului
și Bacăului

„Biserica nu se poate izola de țară, interesele țării nu pot să fie străine Bisericii“, mărturisise episcopul Melchisedec Ștefănescu într-un Cuvânt rostit la Sankt Petersburg, cu ocazia misiunii diplomatice îndeplinite în 1868 din însărcinarea domnitorului Carol I.

„Un bărbat remarcabil și un român neaoș„

La trecerea episcopului Melchisedec al Romanului din viața aceasta în cea fără de sfârșit, cel recunoscut în acel moment în mod unanim drept personalitatea cea mai impunătoare a culturii române, Bogdan Petriceicu Hasdeu, scria în „Revista nouă“ – ultimul periodic pe care l-a condus – numărul 1-2 din aprilie – mai 1892, care avea pe copertă o impunătoare fotografie a celui trecut în veșnicie: „Fiindcă nu aparținuse nici unui partid politic, moartea lui a trecut aproape neobservată; și totuși a fost un bărbat foarte remarcabil și un român neaoș din moși și strămoși (...) Episcopul Melchisedec, fără îndoială, a fost bărbatul cel mai cu știință dintre prelații noștri contemporani și locul său în Academia Română, nu o simplă conveniență politică sau numai o greșală de adresă, i se cuvenea lui în toată puterea cuvântului (...) Specialitatea lui cea adevărată a fost istoria română bisericească, mai cu seamă adunarea monografică a materialului istoric. Pe acest câmp el a lucrat foarte mult și nu înceta de a lucra cu stăruință până-n ultimele momente ale vieții. Cronica documentată a diocezei Hușilor și Cronica documentată a diocezei Romanului, singure ar fi de ajuns pentru a-i asigura un loc de onoare în oricare literatură istorică“.

Aceste cuvinte așternute pe hârtie de cel mai mare învățat mirean al culturii române de atunci, care, deși mărturisise lipsa de simpatie reciprocă dintre el și cel trecut în viața veșnică, ținea să accentueze tocmai de aceea greutatea celor spuse, transformau într-o judecată definitivă, pecetluită de autoritatea sa, cele rostit pe peronul gării de la Roman, în urmă cu 13 ani, de mitropolitul Moldovei Iosif Naniescu, întors cu același tren de la București împreună cu cel ales la 22 februarie 1879 de către Sfântul Sinod ca episcop al Romanului. Coborând pentru un moment alături de cel așteptat, li s-a adresat celor veniți în întâmpin-

Figura emblematică a episcopului de Roman, Melchisedec Ștefănescu, a fost readusă în atenția contemporanilor noștri și prin manifestările începute acum 12 ani sub genericul „Zilele Episcop Melchisedec“ ➔

Episcopul Melchisedec a fost cel ce a încheiat marea generație care s-a zidit pe sine literalmente în edificiul României moderne.

nare cu următoarele cuvinte: „*Vă recomand pe cel mai învățat episcop al românilor*“.

Judecata dată de unul dintre cei mai mari ierarhi ai noștri din epoca modernă și de către genialul B. P. Hasdeu a rămas neclintită și neștirbită de timp, posteritatea ratificând întru totul așezarea episcopului Melchisedec în galeria marilor personalități ale culturii române.

Primul cleric academician

Ceea ce a rămas de spus și trebuie să o spunem noi astăzi, din perspectiva celor 120 de ani care s-au împlinit la 16 mai, este că, prin episcopul Melchisedec, însăși Biserica Ortodoxă Română, care-i fusese timp de o jumătate de mileniu neamului românesc „maică spirituală” – cum a numit-o celălalt geniu suprem al epocii, Mihail Eminescu – a pășit sub bolțile Academiei Române, cea mai înaltă instituție a culturii și științei noastre moderne. Fiind ales în 1870 membru activ al „Societății Academice” devenită în 1879 Academia Română, episcopul Melchisedec a inaugurat șirul de membri activi proveniți din lumea ecleziastică ortodoxă, fie ei clerici, precum Simion Florea Marian, Nicolae Popea, Vasile Manga, Ioan Lupas, Nicolae M. Popescu, Nicolae Colan, Gala Galaction, Ion Agârbiceanu, fostul monah Tudor Arghezi și părintele Dumitru Stăniloae, precum și membrul corespondent – dar de aceeași statură cu dânsii – părintele Mircea Păcurariu; fie mireni, precum cel crescut de copil, educat în seminar și luat mai târziu colaborator la opera sa științifică de către episcopul Melchisedec, adevăratul continuator al său în defrișarea ogorului încă întelenit al studiilor de cultură

veche românească, Constantin Erbiceanu. Acesta a fost singurul autor al unui cuvânt rostit la moartea fostului protector și dascăl, la data aceea fiind membru corespondent al Academiei Române, din martie 1890. În procesul-verbal al Sedinței din 22 mai 1892, care s-a desfășurat sub președinția lui V. A. Urechia se citesc următoarele: „*D-I Președinte face Academiei trista înștiințare că în cursul săptămânei de la sedința trecută până astăzi au încetat din viață doi membri ai Academiei: Prea Sfinția Sa Episcopul Melchisedec și Grigore Cobălcescu. Prea Sfinția Sa Episcopul Melchisedec a repausat la Roman, sâmbătă la 16 mai, 2 ore dimineața; înmormântarea s-a făcut luni la 18 mai. Academia a fost reprezentată la trista ceremonie a înmormântării prin d-nii colegi. Gr. G. Tocilescu, N. Ionescu și A. Papadopol-Calimach*” („Analele Academiei Române”, Seria II. tomul XV, 1892 – 1893. Partea administrativă și desbaterile, București, 1893, p. 4). Nu a fost rostit asadar niciun cuvânt din partea Academiei.

În sedința din 25 septembrie (p. 17 – 18), Ioan Bianu raportează misiunea sa de a prelua biblioteca episcopului Melchisedec, donată Academiei Române prin testament, cu 2511 volume și 82 de manuscrise. Cărțile sunt românești (1210), rusești (629), slavone (43), franceze (201), latine (39), grecești (92), ebraice (8), germane (289). Manuscrisele sunt românești (44), slavone (26), grecești (12)².

„Principele episcopatului român”

Omului, în totalitatea sa, nu numai învățatului, ci omului providențial dăruit de Biserica noastră pentru ctitoria a trei generații ce și-au trecut ștafeta,

culminând cu generația care a făurit România Mare în 1918, i-a așezat pe frunte o diademă cu strălucirea nepieritoare însuși cel ce și-a legat numele de împlinirea lucrării acestor trei generații, marele Ion I. C. Brătianu, care l-a caracterizat pe episcopul Melchisedec cu cuvintele „*Farul luminos și principele episcopatului român*”³.

Într-adevăr, ca și Andrei Șaguna peste munți, dar în condițiile în care puterea luminează în raport cu care a lucrat nu era străină, ci autohtonă, personalitatea omului Bisericii a fost modelată de împrejurările istorice în dimensiunile „princiare” atât de bine definite de cel mai mare om politic al generației următoare, care era și fiul celui din generația căreia îi aparținuse episcopul Melchisedec, adică aceea a întemeietorilor României moderne.

B. P. Hasdeu greșea, deși numai pe jumătate, atunci când scria că episcopul Melchisedec „*nu aparținuse nici unui partid politic*”. Într-adevăr, el nu s-a înscris și n-a fost numărat printre membrii partidelor politice care și-au disputat puterea și au intrat în regimul „rotatiei” prin care domnitorul și apoi regele Carol I au reușit să țină într-un relativ echilibru înfruntările și ambițiile clasei politice din vremea aceea. El a fost însă din prima tinerete și până a închis ochii membrul aceluia partid fără de sefi, fără organizații și fără strategii electorale, partidul celor ce și-au închinat viața până la jertfă și toate darurile sufleteste și intelectuale cu care au venit pe lume țării și neamului românesc. Un partid pe care nimeni, niciun regim politic, n-a reușit să-l desființeze vreodată.

Episcopul Melchisedec a fost cel ce a încheiat marea generație care s-a zidit pe sine literalmente în edificiul României moderne, generație în care cel mai vârstnic, dar care va fi cel mai longeviv, a fost Ion Ghica, iar cei mai tineri, înaintea lui Melchisedec, Vasile Alecsandri, Ion C. Brătianu și Alexandru Ion Cuza, între ei așezându-se cu data nașterii Nicolae Bălcescu și Mihail Kogălniceanu.

Exponent al intelectualității sătești

Venind pe lume la 15 februarie 1823, copilul Mihail Ștefănescu din Gârșina, sat din ținutul Neamțului, ținut care după ultimele cercetări îl dăduse cu un sfert de mileniu în urmă și pe marele mitropolit Varlaam, și avea să-l dea peste două decenii pe diaconul Ion Creangă, nu mai aparținea, precum ceilalți din generația sa, micii boierimi. El venea din lumea singurei intelectualități sătești, reprezentată pe atunci de clerici. Ca singurul fiu de preot din această mare generație, dar fără îndoială și pentru calea pe care l-a așezat Pronia neamului nostru, el a venit cu un program urmărit toată viața cu resurse intelectuale și morale de adevărat „prinț” al breslei sale: *să facă dintr-însa o prezentă majoră, recunoscută și respectată și în noua Românie, la întemeierea căreia lucra alături de toți ceilalți, așa cum fusese timp de o jumătate de mileniu și cum a reușit să fie măcar prin propria-i persoană.*

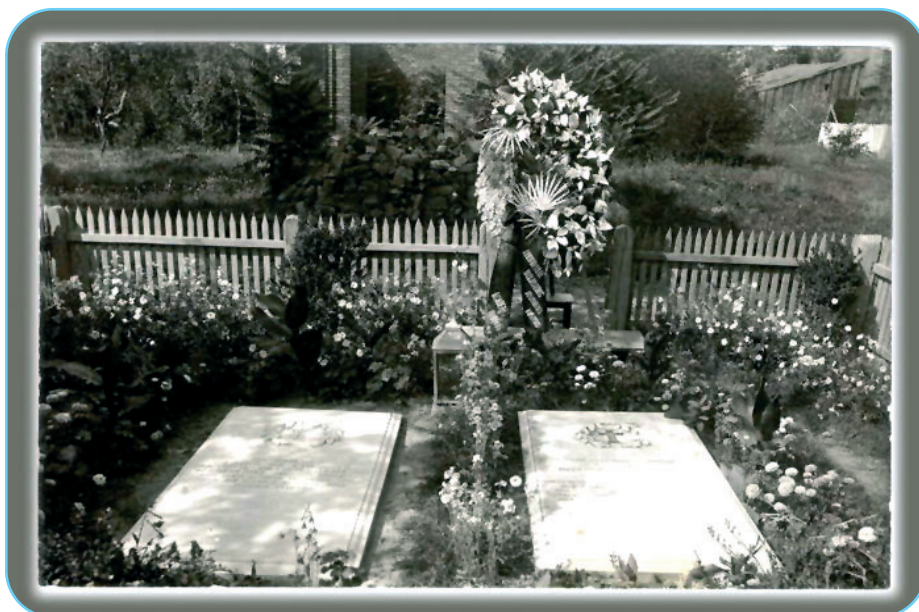

„*La etatea de 69 de ani, după ce o jumătate de secol a revărsat raze de știință, de credință și de binefaceri în Biserica neamului său, Melchisedec apune ca un luceafăr în orașul Roman, în dimineața zilei de Sâmbătă 16 Mai, anul 1892.*”

„*Fiindcă nu aparținuse nici unui partid politic, moartea lui a trecut aproape neobservată*”, remarca, într-un studiu publicat în 1908, Constantin C. Diculescu.

Episcop Melchisedec Ștefănescu:
„Cine apără Biserica națională,
apără patria și nația sa; afirm această
cu toată convingerea mea.“

Potrivit dorinței exprimate de dânsul, Melchisedec a fost înmormântat în grădina caselor sale din Roman. „Mormântul său simplu, fără nici un monument, se află în mijlocul pomilor și florilor, în acel loc unde se recreia totdeauna și unde, departe de zgomotele lumii, găsea el adevărata mulțumire și fericire a vieții.“ (Constantin C. Diculescu). În fotografie, mormintele celor doi frați episcopi Ștefănescu înainte de a fi adăpostite în capela ridicată în anul 1938.

Pe lângă tot ceea ce a scris și a publicat sub numele său, sau în colaborare cu membrii Sfântului Sinod, cărora le-a fost timp de două decenii *spiritus rector*, deținem în declarații publice, în *Testamentul* lăsat și în scrisorile ieșite la iveală după moartea sa formularea acestui program.

În 1868, când a fost trimis la Petersburg împreună cu fostul ministru de finanțe Ion Cantacuzino, în greua misiune diplomatică de a obține bunăvoința Rusiei pentru noul domnitor, adus pe tron la puțină vreme după încercarea aceleiași Rusii de a desface Unirea Principatelor⁴, și când desăvârșitul vorbitor de limbă rusă și magistrul în teologie al Academiei Teologice din Kiev, dar și episcopul Dunării de Jos cu reședința la Ismail, într-unul dintre cele trei județe readuse între hotarele României după Conferința de pace de la Paris, s-a achitat magistral de misiune⁵, el făcea înaintea unuia dintre oficialii ruși această mărturisire de credință: „Biserica nu se poate izola de țară, interesele țării nu pot să fie străine Bisericii“⁶. Avea atunci 45 de ani și tot ceea ce făcuse până atunci în calitate de partizan ferm al Unirii și de colaborator al lui Mihail Kogălniceanu sau Alexandru Ion Cuza la așezarea temelii unei organizări bisericești corespunzătoare nevoilor timpurilor moderne ne demonstrează că nu erau declarații diplomatice de circumstanță⁷. Ele reprezentau convingerile sale cele mai adânci, cărora înțelegea să le fie credincios până la capăt.

Saptesprezece ani mai târziu, în primăvara anului 1885, când se pusese la cale, la Iași,

înființarea unei asociații ortodoxe care l-a ales președinte, dar s-a lovit de ostilități ce i-au zădărnicit lucrarea, declara: „Cine apără Biserica națională, apără patria și nația sa; afirm această cu toată convingerea mea. Ca dovadă de aderarea mea la programul asociațiunii romano-creștine-ortodoxe promit să contribui cu suma de 10 000 de franci. O singură dorință și rugămintă a mea pentru prosperitatea acestei asociațiuni este ca ea să rămână pentru totdeauna o asociațiune morală și eminentemente creștinească și să nu degenereze în politică“⁸.

Pe teme politic, acuzații nedrepte

Politica de care el se temea să nu facă a degenera buna intenție a celor ce pusese la cale asociația va reuși însă mai mult: să-i facă imposibilă existența. Iar pe cel ce devenise simbolul însuși al demnității și prestigiului Ortodoxiei românești, omul care fusese autorul principal al documentului ce obținuse autocefalia Bisericii noastre, avea să-l urmărească fără crutare, spre a-l împiedica să ajungă pe locul ce i se cuvinea mai mult ca oricui: acela de Mitropolit Primat. Ca urmare a lucrărilor de culise întreprinse de cei ce nu voiau să admită ca Biserica noastră ortodoxă să dețină în România modernă locul pentru care se străduise episcopul Romanului, s-a reușit din toamna aceluiași an 1885 transformarea bunelor sale relații cu Dimitrie A. Sturza într-o dușmănie nestinsă, cu repercusiuni în lumea ecleziastică și cu mobilizarea presei

împotriva celui acuzat că a deprins la Kiev despotismul țarilor, pe care l-ar aduce în viața Bisericii noastre dacă i-ar deveni întâistător.

Studiile sale în Rusia au devenit pretextul denunțării de „filorusism“. Cum observa cunoscutul teolog dr. Dumitru Stănescu, unul dintre ucenicii prezenți în volumul memorial alcătuit în 1939 de episcopul Gherontie al Constanței: „Ziarele epuizaseră aproape toate epitele de ocară contra acestui om ce nu era cu nimic vinovat din cele ce i se imputau“. Așa era. Dar în realitate, ceea ce i se imputa *in petto* episcopului Melchisedec nu erau cele spuse, sau scrise împotriva lui, ci era opera sa formidabilă de organizator al unei Biserici Ortodoxe puternice și capabile să ducă mai departe o tradiție de cinci veacuri, într-o lume modernă ce tindea să răspândească și la noi mentalitatea celor ce pe alte meleaguri vedeau în credința creștină un dușman, sau măcar un obstacol.

Așa cum constata arhiepiscopul Veniamin Pocitan în 1939, după 47 de ani de la stingerea, la mai puțin de 70 de ani, a unui om ce provenea dintr-o familie de longevivi, unui centenari, „am putea zice că aproape întreaga organizațiune modernă a Bisericii noastre, cu instituțiile ei religioase, se datorește, în bună parte, priceperii și stăruințelor lui Melchisedec. Dar și cele ce s-au făcut după moartea lui încoace sunt sau propuneri făcute de el, cari nu s-au putut realiza în timpul vieții lui, sau o dezvoltare progresivă, pe temelii puse de dânsul“ (p. 142). Iar după judecata dată de arhiepiscopul Scriban, care nu i-a iertat însă nicio dată participarea la reforma secularizării averilor grecești din pământurile românești „el era mintea cugetătoare pentru întreaga noastră Biserică, în tot ce avea ea de orânduit atunci pentru noile sale întocmiri“⁹.

Dușmănia stărnită de această operă a fost atât de mare, încât atunci când în 1887, la 31 decembrie, Melchisedec și-a serbat 25 de ani de arhierie și 45 de ani de păstorie, cu excepția ziarului conservator „Epoca“, în care a scris un prieten apropiat, ziar condus tot de un prieten, Nicolae Filipescu¹⁰, toate celelalte ziare s-au ocupat în exclusivitate de jubileul papei Leon al XVIII-lea. Nu l-a uitat însă Curtea imperială a Rusiei, care i-a trimis un engolpion ca dar împărătesc și în amintirea vizitei sale diplomatice, un dar împărătesc pe care l-a lăsat prin testament catedralei episcopale.

Ministru pentru trei zile

Trebuie să recunoaștem însă că și cel „onorat“ cu atâta ură nu-și tocea tăișul cuvintelor sale atunci când era vorba să-și afirme convingerile, crezul și părerile despre cele pe care le vedea petrecându-se sub ochii săi în politica propriu-zisă, de care înțelesese să se despartă pentru totdeauna după numai trei zile de ministeriat în guvernul Kogălniceanu, textul demisiei sale, pe care Alexandru Ion Cuza și-a pus parafă nu fără a-și

Episcopul Melchisedec Ștefănescu: „Eu nu am altă țară mai iubită decât România, căreia servesc aproape de 50 de ani din viața mea, și tot ce am lucrat, am lucrat numai pentru țara mea și viitorimea, când pasiunile prezentului vor trece în întunerecul de unde au ieșit, va pretui ostenețele mele în dreapta lor valoare.“

Capela necropolă care adăpostește mormintele episcopului Melchisedec și a fratelui său, arhierul Valerian, zidită în timpul arhipăstoriei episcopului Lucian Triteanu, cu hramurile Adormirea Maicii Domnului și Sfântul Evanghelist Ioan

→ consemna regretul, fiind unul dintre documentele revelatoare pentru caracterul omului. Un caracter cu totul nepotrivit unei asemenea îndeletniciri. Va refuza categoric oferta unui nou ministeriat, venită de data asta din partea noului domnitor în urma demonstrării calităților sale de diplomat în delicata misiune la Curtea țarului.

Nu-și va cenzura cuvintele nici atunci când, văzând cum a avut loc așa-zisa secularizare a averilor mănăstirești, cu întrebuintarea sa cinică, o va califica drept „odioasa spoliațiune”¹¹. Nu altfel a văzut-o și Alexandru Odobescu în Muntenia, dându-și pentru același motiv demisia ca ministru al cultelor. Mihail Kogălniceanu însuși va fi obligat să recunoască, în 1888, într-o ședință a Senatului, că „nici unul dintre miniștrii de sub Cuza Vodă nu și-ar fi pus ștreangul în gât ca să

facă legea secularizării averilor mănăstirești, lege în contra căreia erau șapte mari puteri, dacă am fi știut ce întrebuintare avea să se facă cu acele fonduri, întrebuintare pe care nu voiau să o mai calific. Animați de cele mai bune intențiuni, noi am secularizat acele averi ca să facem bine, ca să servim biserica, școlile, spitalele și în loc de aceasta, fondurile mănăstirești s-au întrebuintat la alte echilibrări bugetare și adeseori la cheltuieli destrăbălate sau netrebucioase”¹².

Chiar atunci când s-a supus unui dictat socotit de el o eroare politică, a înțeles să o spună în fața celui în cauză și să lase în scris posterității convingerea sa, ceea ce a fost posibil datorită regulii impuse de a nu arunca nicio scrisoare primită și de a-și păstra copii de pe toate cele expediate (ceea ce făcea și Titu Maiorescu pentru

ale sale). În felul acesta, datorită autorului primei monografii închinată episcopului Melchisedec, licențiatul în teologie Constantin C. Diculescu, monografie apărută în 1909 și corelată în același an cu un volum de *Corespondență* selectată din arhiva păstrată la Roman, s-a putut pătrunde în culisele unui moment esențial din biografia episcopului și din istoria Bisericii Ortodoxe Române: atunci când la sărbătorirea a 900 de ani de la creștinarea Rusiei kieviene, în 1888, ea a fost împiedicată de puterea politică să ia parte, spre deosebire de celelalte Biserici Ortodoxe, între motivele acestui comportament fiind și acela că urma să o reprezinte, în mod firesc, tocmai magistrul în teologie al Academiei din Kiev.

„Eu nu am altă țară mai iubită decât România“

Cu maniera lui ultra diplomată și cu gândul pe care desigur nu l-a părăsit niciodată, că tot ce scria și semna va fi citit de posteritate, Titu Maiorescu, în calitate de ministru de culte, i-a trimis o scurtă depeșă în care la suprafață îi lăsa libertatea de decizie, dar în esență îi sugera să nu facă acest pas. Răspunsul episcopului Melchisedec este un document esențial pentru descoperirea adâncurilor sale sufletești și de credință. Din el cităm, sub semnătura „rusificatului popă care a supt din Kiev, pe lângă absurditățile teologice, toate instinctele despotismului barbar al acelei țări“, cum îl denunțau gazetarii vremii¹³: „Adevărul este că eu am simpatii pentru Biserica Rusă ca și pentru toate celelalte biserici ortodoxe: greacă, sârbă, bulgară, precum și pentru toți românii ortodocși care formează diferite biserici prin statele vecine. Atâta-i totul. Pe tărâmul politic însă, eu nu am altă țară mai iubită decât România, căreia servesc aproape de 50 de ani din viața mea, și tot ce am lucrat, am lucrat numai pentru țara mea și viitorimea, când pasiunile prezentului vor trece în întunerecul de unde au ieșit, va pretui ostenețele mele în dreapta lor valoare”¹⁴.

În a doua scrisoare către același, datată 27 iunie 1888, în care-i acceptă cu eleganță ceea ce era de fapt un dictat politic, tine să-i explice, acum fără ocol, lui și evident nouă celor de astăzi pentru care și-a păstrat copia, poziția și convingerile sale, de data asta fără nicio concesie, în stilul-i caracteristic, stil care, după o celebră maximă franceză, *c'est l'homme lui-même (este omul însuși)*: „Dacă eu am avut dorința de a merge la Chiev, cauza era că doream să văz și eu o ceremonie religioasă importantă, cum n-am văzut, nici am să văz alta în viața mea și care ar fi putut fi instructivă pentru mine ca episcop român și așa fi avut și eu ocaziune să judec prin mine însumi scopul și efectele unor astfel de sărbători. Îmi ziceam: la începutul acestui an, papa a adunat la Roma pentru jubileul său de 50 de ani sute de mii de pelerini din toată lumea catolică papistă și nimeni nu s-a opus, nici a văzut în aceasta vreo

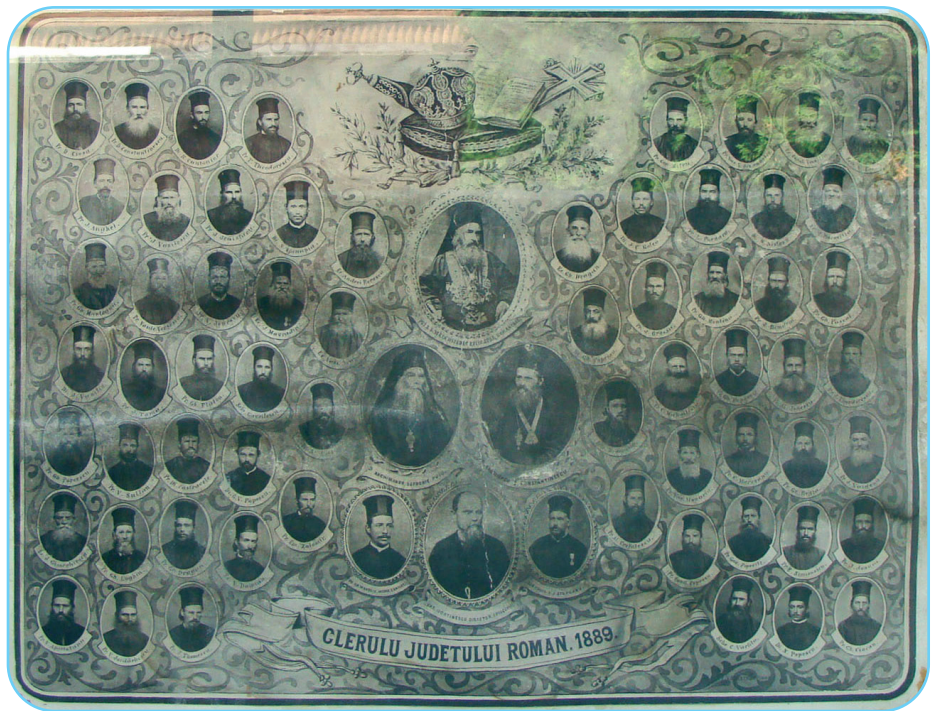

Episcop Melchisedec Ștefănescu: „Să nu fim venetici în țara noastră, căci aceia însemnează «a rupe cu trecutul» și să fim reduși a căsca gura când la Petersburg, când la Constantinopol, când la Viena, când la Paris, și ce se face pe-acolo, să facem și noi ca maimuțele și totodată să credem că facem progres în România.“

→ primejdie politică, ba încă toți împărații și regii din lume i-au trimis daruri și felicitări; pentru ce nu mi-ar fi și mie permis să mă duc și eu la un mare jubileu al unei biserici ortodoxe vecine cu noi și care este fala Ortodoxiei orientale? Voiam totodată să dau o dezmințire șovinismului rusesc, care pretinde că românii tind a se dezbină de Ortodoxie și a trece la papism. Eu am desprețuit cabalele și intrigile streine și locale ce se fac în contra mea. **Eu unul n-am de sperat avantaje lumești, ca să curtenesc și să mă tem de cutare sau cutare persoană sau partid politic. Eu gândesc numai la prosperitatea politică și morală a țării mele și bisericii noastre naționale.** Oricare biserică ortodoxă națională cu cât mai mult se va izola de celelalte părți ale Ortodoxiei, cu atât este mai expusă pericolului de a deveni pradă vânzătorilor de suflete. Aceasta o doresc iezuiții și slugile lor, între care cel întâi este Sturdza¹⁵. Biserica noastră nu trebuie să se teamă numai de Rusia, dar și de Austria care vine cu droaiele sale de iezuiți, a căror țintă principală este de a extermina Ortodoxia pe toate părțile globului și luptătorul cel mai mare și mai puternic contra lor este Rusia. Oamenii politici din țările ortodoxe trebuie să protegă și să apere biserica nației lor și să o îmbunătățească în toate privirile, iar nu să o persecute și să o înjosească, căci atunci se vor pierde și pe dânșii și țara lor, în curând sau mai târziu. Precum în catolicismul papist forța și tăria stau în puterea absolută a papei, carele este privit de fideliu săi ca o divinitate, așa în catolicismul ortodox, puterea morală a bisericii stă în legăturile morale dintre bisericile naționale ortodoxe, adică în unitatea bisericii sau în sobornicitate: aceeași biserică, aceleași dogme, aceeași disciplină, același cult, și în primejdii ajutor mutual. Eu primesc cu plăcere consiliile prietenești ale domniei voastre și le voi urma; dar totodată am socotit să-mi exprim în toată sinceritatea convingerile mele bisericesti, cu atât mai vărtos cu cât domnia voastră sunteți ministrul nostru bisericesc și în această calitate sunteți în drept și dator a apăra și proteje biserica noastră care a fort rău tratată de Sturdza și de stăpânul său Brătianu, care îl făcuse stăpân absolut pe biserică să facă cu ea ce-i va plăcea“ (p. 171) Să nu uităm că aceste cuvinte nu-i erau adresate unui ministru oarecare trecător, ci lui Titu Maiorescu, unul dintre atei știuți ai vremii, sau în orice caz unul care nu ne-a lăsat nicio porțiță pentru a-l socoti altceva.

O lege specială avea să se voteze imediat după aceea în Parlament, pentru a face imposibilă orice nouă ieșire din hotarele țării celui ce mai reușise totuși, în 1884, excursia în Bulgaria¹⁶ și cu un an înainte, în 1883, în Austro-Ungaria, adică în Bucovina¹⁷. Dar ceea ce-i exasperase pe dușmanii ce se temeau să nu urce pe scaunul de mitropolit primat fusese atunci când însoțit de fratele său, arhiepiscopul Valerian Râmnicăeanu, în cursul excursiei din vara anului 1885 în Rusia și Basarabia, s-a oprit la Kiev unde – cum scrie Constantin C. Diclescu – „mitropolitul

Episcopul Melchisedec credea cu tărie în forța diriguitoare a preoțimii, convins fiind că „va ajunge și nația a se încredința prin experiență, că fără cler nu poate progresa și va ajunge a-l prețui mai bine și a-i da mână de ajutor“, după cum mărturisea într-o scrisoare adresată lui Ion Heliade Rădulescu în 1865

Platon și guvernatorul Kievului pe de o parte și fostii colegi ai lui Melchisedec, acum toți profesori la Academie, pe de altă parte, au făcut prelaților români o primire strălucită și Melchisedec a fost sârbătorit ca o mare căpetenie a Bisericii Ortodoxe“ (p. 20).

„Nația... fără cler nu poate progresa“

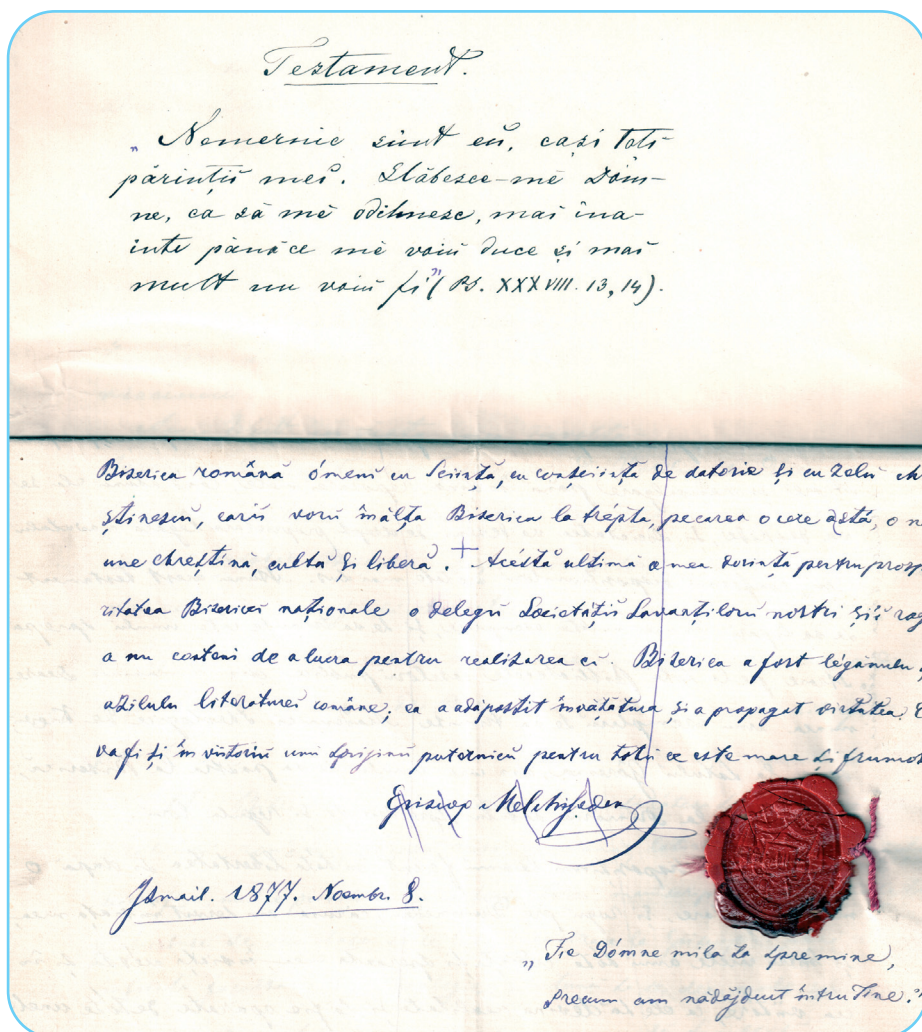
Tot într-o scrisoare către unul dintre marii săi contemporani, Ion Heliade Rădulescu, „părintele literaturii române moderne“, ca răspuns la cea adresată lui în ianuarie 1865, când păstora Episcopia Dunării de Jos, citim cele ce urmează: „Eu sunt sănătos, dar duc mare nevoie în totul: fără locuință convenabilă, fără mijloace de a putea întâmpina nevoile postului. Scumpete mare, mai mare decât orunde în țară; strămutat în mijlocul iernei fără aprovizionare cu cele necesare. Trăiesc simplu din leață și țin cu chel-tuiala mea încă 10 persoane, personalul necesar pentru serviciul Episcopiei, cari au așa mici lefe, încât abia le-ar ajunge de mâncare. Dar slavă lui Dumnezeu de toate! El a dat, El a luat! Fie numele Domnului binecuvântat! Când clerul va trece prin focul ispitelor și se va lămuri de tot ce are eterogen, Dumnezeu iară va căuta cu milă asupra-i. **Până atunci va ajunge și nația a se încredința prin experiență, că fără cler nu poate progresa și va ajunge a-l prețui mai bine și a-i da mână de ajutor; iară nu a-l împinge în răpă, ca domnul Bolintineanu și omodoxii săi.**

Vă mulțumesc, d-l meu, de felicitările cele cordiale și de urările călduroase pentru mine; și eu din parte-mi rog pe Atotputernicul ca să vă păstreze zilele cele scumpe pentru români, ca să ne mângâem și să ne ajutăm împreună pe căile cele aspre ale vieții românești-creștinești. Doresc din inimă tot binele cucoanei Mariței și dudușelor, pe care aștept cu nerăbdare să mă învrednicesc a le mai vedea, împreună cu d-voastră. Am auzit că pe d-l Ionică l-ați trimis la Paris; îi doresc de la Dumnezeu binecuvântarea Sa și un viitor ferice. Nu știu la ce idei ați voit să faceți aluziune prin menționarea canonului 59 al Sinodului al 7-lea, căci sinodul acela are numai 22 de canoane. **Dar zic cu durere că la noi astăzi cine se mai uită la canoane! Religia românilor – a zis o persoană mare nu de mult în București – este Convenția de la Paris.**

Adeseori se aude de la d-nii cei cu Parisul în cap, iar nu cu mintea: «Să rumpem cu trecutul». Dacă este aceasta posibil, pentru ce d-lor au tăbărit cu toții asupra clerului de astăzi și îi împuț greselile din trecut, de care noi nu suntem vinovați întru nimic? De ce ne fac solidari cu persoane ce de mult nu mai există? De ce preservative, de ce atâtea șicane? Această neconsecință este vederată dovadă a nelogicei principiului dumnilorsale de progres fără știrea lui Dumnezeu și de rătăcire. Dumnezeu să lumineze pe cei întunecați cu păcatele lor! **Nu a rupe cu trecutul, ci a ne lega mai strâns trebuie cu trecutul nos-**

Episcopul Melchisedec și B. P. Hasdeu sunt fondatori ai slavisticii românești, care va dobândi, prin amândoi, primele sale ecouri și recunoașteri internaționale.

Câteva dintre variantele testamentului melchisedechian se află astăzi în arhiva bibliotecii Centrului eparhial de la Roman

tru, prin studierea naționalității noastre în toate ramurile ei, prin luminile bărbaților din trecut cari au lucrat la fundarea națiunii noastre prin virtuțile lor civice și religioase și morale, cari dau caracter național românesc, și chiar greșelile lor sunt învățătoare pentru noi spre a ne feri de ele, ca unele ce aduc consecință funestă; iar nu să fim venetici în țara noastră, căci aceia însemnează «a rupe cu trecutul» și să fim reduși a căsca gura când la Petersburg, când la Constantinopol, când la Viena, când la Paris, și ce se face pe-acolo, să facem și noi ca maimuțele și totodată să credem că facem progres în România. Donchișoții știu că, din toate clasele, clerul ține mai tare cu trecutul națiunii și de aceia au năvălit asupra lui cu toate puterile lor ca să-l cotopească, pentru că așa mai ușor se deformează națiunea. Păcatele lor sunt strigătoare la ceruri! Cât sunt de mici donchișoții noștri înaintea privirilor românești, este destul să-i vezi când sunt puși fără voia lor pe tărâmul adevărat românesc, adică unde se cere cunoștință

de istoria, de limba, de religia țării. Cei ce se cred mai încâpățânați și mai înțelepți între dânsii, devin ignoranți de jeli” (p. 178).

Cele mai tăioase cuvinte le-a rezervat însă pentru testamentul său, destinat a fi dat publicității și a-i face auzit cuvântul de pe urmă, imediat după trecerea sa din lumea aceasta: „În timpurile anterioare, în țara noastră, Biserica a fost depozitara dorințelor și a faptelor pioase, care se delegau ei de pietatea publică. Dar, din nenorocire, în prezent, la noi Biserica nu mai prezintă nici o garanție pentru încrederea publică în asemenea cestiuni. Prin odiosul act de spoliare, numit Secularizare, ea a devenit săracă materialicește, politicește – sclavă unor miniștri intitulăți «de Culte», carii lipsiți de orice idee despre înalta menire a Bisericii în societate, și adesea ori chiar ei dușmani ai Creștinismului, au să ia bisericii și ultimile resturi de existență materială și de independentă. Ținută sistematiceste în ignoranță, condusă de un întunecos despotism egoistic și capri-

cios, Biserica noastră nu prezintă nici o atracție pentru oamenii cugetători, nici chiar pentru pietatea cea simplă. Va trece mult timp până ce providența va ridica în Biserica Română oameni cu știință, cu cunoștință de datorie și cu zel creștinesc, cari vor înălța Biserica la treapta pe care o cere a sta o națiune creștină, cultă și liberă”.

Minunile Cuvioasei Parascheva, motiv de dispută cu B.P. Hasdeu

Am început cu un citat din marele Hasdeu, și logica demonstrației mele că în personalitatea și lucrarea episcopului Romanului Melchisedec Ștefănescu avem un adevărat simbol al năzuințelor și problemelor noastre de azi, că el ne este mai mult ca oricine acel „far luminos” în stare să ne ajute a vedea prin ceața deasă care amenință să ne acopere, cere să încheie tot cu el. De data asta însă aduc în atenție un alt moment decât cel funebru. Un moment în care cei doi au stat față în față pe poziții opuse, în timp ce istoria științei românești moderne îi percepe numai alături, ca fondatori, împreună cu Timotei Cipariu și Alexandru Odobescu, ai studiului culturii noastre vechi, iar pe episcopul Melchisedec și pe B. P. Hasdeu și ca fondatori ai slavisticii românești, care va dobândi, prin amândoi, primele sale ecouri și recunoașteri internaționale, pregătind totodată drumul unei mari școli slavistice românești în cadrul celei mondiale: școala întemeiată de Ioan Bogdan și avându-l ca ultim mare reprezentant pe regretatul academician Gheorghe Mihăilă, a cărui ultimă lucrare s-a potrivit să fie revizuirea traducerii episcopului Melchisedec din opera de început al literaturii române, *Mucenicia Sfântului Ioan cel Nou*, iar a cărui întâlnire cu marele înaintaș a fost în ziua de 14 mai din anul trecut. Revizuirea traducerii episcopului Melchisedec l-a dus la concluzia că era un temeinic știutor de slavonie, a cărui lucrare de acum peste un secol n-a avut nevoie decât de puține și minore îndreptări înainte de a fi reeditată recent.

Episcopul Melchisedec, în calitatea sa de istoric al culturii noastre vechi, calitate ce prima, așa cum am văzut, în ochii confratelui de breaslă și colegului de Academie B. P. Hasdeu, a fost autorul a două studii care l-au transformat într-un adevărat deschizător de drumuri, nu numai la noi, ci pe plan universal. A fost al doilea autor, după Episcopul Macarie al Tambovului, al unei lucrări de referință despre cel mai important scriitor al literaturii bulgare vechi alături de patriarhul Eftimie, Grigorie Țablac. Lucrarea sa este și astăzi universal cunoscută și citată, după 128 de ani de la prezentarea ei în trei ședințe ale Academiei Române, în 1884. Ea s-a tipărit concomitent în *Memoriile Academiei*, în „Revista pentru istorie, arheologie și filologie” și în „Biserica Ortodoxă Română”.

A doua lucrare a fost consacrată Sfintei Paraschiva și evenimentului aducerii moaștelor sale la Iași, în 1641, dată tot de el stabilită.

Sfârșitul vieții mitropolitului Melchisedec a fost marcat și, fără îndoială, grăbit de adversitatea politică stârnită de opera sa epocală în slujba prestigiului și bunăstării clerului român, perceput în acea vreme ca o rămășiță anacronică a unor timpuri revoluate.

Memoriul citit de el în ședința Academiei din 10 martie 1889 a provocat însă reacția lui B. P. Hasdeu care – așa cum arată Constantin I. Diculescu în monografia sa (p. 87 – 88, nota 3) a luat cuvântul chiar a doua zi spre a cere (conform celor consemnate în „Analele Academiei Române. Partea administrativă și dezbaterile“. Seria II, tomul XI, 1888 – 1889, București, 1899, p. 55 – 57): „Că dacă această lucrare se va publica în „Analele Academiei Române“ să se înlăture dintr-însa datele curat religioase rămânând numai partea istorică“.

Răspunsul episcopului Melchisedec a fost că „i se pare curioasă părerea d-lui Hasdeu. Academia este reprezentarea întregii lucrări intelectuale și de idei ale românilor și n-ar fi bine să-i fie rușine de religie și de credința poporului român“. La care B. P. Hasdeu a răspuns că Academia are o secțiune literară, una istorică și una științifică, dar n-are și o secțiune teologică. „P. S. Melchisedec este istoric și teolog; în Academie însă a fost ales pentru lucrările și erudițiunea sa istorică, iar nu pentru credințele sale religioase; de aceea crede că partea curat teologică a lucrării privitoare la minunile făcute de moaștele Sfintei Paraschiva nu poate fi publicată în „Analele Academiei Române“.

D. Sturdza, deși nu-i mai era prieten autorului, declară că „fiecare membru al Academiei se bucură de o deplină libertate pentru ideile sale. Din cercul de ocupațiune al Academiei nici o știință nu este exclusă; dacă teologia nu ar fi o știință, nu s-ar ocupa de dânsa bărbați și cu inteligență mare și cu știință vastă. D-sa din acest punct de vedere este pentru publicarea scrierii P. S. S. episcopul Melchisedec, dar adaugă că ar fi bine ca lucrările care se destăinuază „Analelor Academiei“ să fie inedite, adică să nu se tipărească înainte în alte publicațiuni“ (studiul episcopului Melchisedec apăruse chiar în numărul din martie 1889 al „Bisericii Ortodoxe Române“).

Deși pentru publicarea memoriului despre Grigorie Tașlac acest principiu nu funcționase, el a fost îmbrățișat și de Mihail Kogălniceanu și în final de majoritate, pentru publicare fiind doar 4 voturi. Chiar înainte de votare, episcopul Melchisedec anunțase că „în urma acestor observații renunță la tipărirea lucrării sale în „Anale“, „apoi răspunde d-lui B. P. Hasdeu că credința sa este atât de puternică, încât nimeni nu i-o poate schimba, și dacă ar fi în Academie mai mulți de păreri d-lui Hasdeu, P. S. ar preferi a renunța să participe la lucrările ei“ (p. 57)

Este probabil singura mărturie de credință înregistrată vreodată în „Analele Academiei Române“. Ea ni-l arată pe cel ce o făcea în deplinătatea ființei sale de reprezentant al unei culturi române moderne din care dimensiunea religioasă să nu fie expulzată, ci recunoscută și consacrată chiar în organizarea Academiei Române.

Că din nou marele ierarh se dovedea omul ale cărui propuneri au ajuns să triumfe chiar și după plecarea sa din lumea aceasta, ne-o dovedește faptul că Academia Română a primit pentru întâia

Melchisedec Ștefănescu, Episcopul Romanului (1879 - 1892)

oară în 1991 un preot nu în calitate de savant într-un domeniu anume din afara teologiei, sau ca mare scriitor, ci tocmai „pentru credințele sale religioase“ (ca să ne folosim chiar de cuvintele lui B. P. Hasdeu), în persoana părintelui Dumitru Stăniloae. Primit ca membru corespondent la 3 iulie 1990, va deveni membru titular la 10 septembrie 1991. Odată cu dânsul vor triumfa, după mai bine de un secol, cele preconizate de „principele“ episcopatului român în 1889.

Născut prea devreme pentru timpul său

Sfârșitul vieții mitropolitului Melchisedec a fost marcat și, fără îndoială, grăbit de faptul că adversitatea politică stârnită de opera sa epocală în slujba prestigiului și bunăstării clerului român, perceput în acea vreme ca o rămășiță anacronică a unor timpuri revoluate, a reușit să-și găsească neprieteni și răuvoitori chiar printre confrății săi, ale

La împlinirea a 120 de la nașterea în ceruri a eminentului ierarh, nu ne rămâne decât să tragem concluziile, potrivit criteriilor statornicite de Biserică, pentru a mai adăuga, în multitudinea însușirilor ce definesc personalitatea Episcopului Melchisedec, și pe cea de mărturisitor și apărător al credinței, adică pe cea de sfânt ierarh al Bisericii Ortodoxe Române.

Melchisedec Ștefănescu, în ziua venirii ca episcop al Romanului

căror insulte l-au afectat profund. Episcopul Melchisedec „se născuse prea devreme pentru timpul său”, și-a dat sema peste 40 de ani de la trecerea sa în veșnicia lui Dumnezeu, Episcopul Lucian Triteanu. Cred că și Melchisedec însuși a simțit aceasta. Nu a fost înțeles de foarte mulți dintre contemporanii săi. De aceea a preferat să nu mai stingherească pe nimeni. Nu a mai ieșit

din cetatea Romanului - pe care o numise cândva „azilul bătrânelor mele” - până ce s-a mutat la veșnicile locașuri, în cetatea Ierusalimului celui de sus. Credincioșii cetății Romanului, însă, i-au păstrat vie amintirea. Pentru ei, „Episcopul și cărturarul Melchisedec a fost mai mult decât oricine... S-a contopit în ființa sa tot ce Dumnezeu poate dărui unui om... A prețuit fără încetare

și slova, și lumina, ca și mlădierea muzicii. Condeiul său a acoperit câteva mii de pagini, ale căror rând cu rând cereau cercetare de fapte și răsfoire de cronici. A dăruit apoi și Cerului, ca și privirii oamenilor, întruchipări de formă și culori, sprijinind, prin înalta sa misiune, făurirea acestora. S-a contopit, apoi, zi de zi, și rugă de rugă, cu vibrațiile înțelepte și cuminti ale cântării bizantine, desprinzând cu smerenie din succesiunile de neume, trăiri sacre ale ritualului creștin.... Slujitorul nostru întru cele dumnezeiești s-a dăruit deopotrivă și rațiunii cerului, ca și celei pământești și trăirilor sacre, ca și demersului științific, promovând, în același timp, ca un ales vietitor uman ce a fost, spiritul de universalitate, de deschidere iluministă românească, înspre toate zările lumii. E un plus de gând, prin care noi româșcanii îl prețuim pe episcopul nepereche Melchisedec și îl considerăm ca pe un cărturar al renasterii românești, el reușind de minune, să apropie cerul de zberilele pământului, dar să și înalte sensibilitatea umană către perfecțiunea divină” (Gheorghe A.M.Ciobanu, Un „Renascențism” mușatin, Monitorul de Roman, 18 mai 2001).

Ziua trecerii sale la ceruri a fost în perioadă pascală, sâmbătă, 16 mai 1892. Frații și surorile sale, respectiv Episcopul Valerian, Arhim. Ieronim, schimonahiile Suzana și Evdochia, la care se adăuga arhiepiscopul Ioanichie Flor Băcăuanul, au așezat în catedrala „Cuvioasa Parascheva” de la Roman trupul neînsufletit al marelui ierarh, cântând *Hristos a înviat*. După 69 ani de viață dăruită lui Dumnezeu, Episcopul Melchisedec sărbătorea „paștele” personal. Asemenea Sfântului Andrei Șaguna din Transilvania aceluiași timpuri, din pământul Moldovei pleca din această lume, supusă ispitelor și greutăților, unul dintre cei mai mari episcopi români care a lucrat, cu timp și fără timp, pentru reafirmarea Ortodoxiei românești de la sfârșitul veacului al XIX-lea, fiind un fervent luptător pentru dezrobirea neamului românesc. Să nu uităm că Melchisedec fusese aproape 20 de ani cel mai inspirat ierarh al sinodului românesc din epoca în care „Mama neamului românesc”, cum a numit-o Eminescu, își redefinea statutul de Biserică apostolică, iar poporul român bimilenar își restructura identitatea între popoarele și civilizațiile europene.

Sexacentenara Arhiepiscopie a Romanului și Bacăului tresaltă de bucurie astăzi că în dipticele său este înscris numele Episcopului Melchisedec Ștefănescu, a cărui personalitate este unanim recunoscută atât de oamenii Bisericii, cât și de cei ai culturii românești sau chiar universale.

O restaurare întemeiată și necesară

La împlinirea a 120 de la nașterea în ceruri a eminentului ierarh, nu ne rămâne decât să tragem concluziile, potrivit criteriilor statornicite de Biserică, pentru a mai adăuga, în multitudinea

Cuvintele episcopului Melchisedec Ștefănescu, slove scrise în conștiința neamului, devin liantul și modelul generațiilor așezate în slujba credinței noastre strămoșești.

Însușirilor ce definesc personalitatea Episcopului Melchisedec, și pe cea de mărturisitor și apărător al credinței, adică pe cea de **sfânt ierarh al Bisericii Ortodoxe Române**. Astfel, sinaxarul sfinților români s-ar întregi cu numele unui ierarh-cărturar care a știut să mențină aprinsă lumina Ortodoxiei la un popor ce risca să se piardă în tenebrele iluminismului postrenascentist, iar în ceruri ar fi purtătorul rugăciunilor noastre înaintea scaunului Preasfinte Treimi. De asemenea, Biserica noastră ar face o restaurare chipului celui care a fost cernit de unii dintre contemporanii săi înainte ca acesta să-și dea obștescul sfârșit. Ar fi tocmai recunoașterea faptului că locul celui ce și-a închinat toată viața Bisericii și neamului este în panteonul marilor ierarhi, dascăli ai Bisericii Ortodoxe, iar în ceruri, în ceata sfinților, mari dascăli ai lumii și ierarhi, o ceată care sporește în mod binecuvântat an de an, tocmai fiindcă nevoile noastre de azi au trebuință de un sobor numeros care să se roage pentru noi lui Dumnezeu și Maicii Domnului, cu cuvintele „Sfântului Preacurat al ghiersului românesc”: „Din valul ce ne bântuie/ Înaltă-ne, ne mântuie...”

Dar fiindcă voia lui Dumnezeu a fost ca pe cărările vieții mele să ajung a sluji la altarul la care a slujit cândva marele episcop Melchisedec, sunt dator să mărturisesc și eu aici același crez cu al lui, citându-l tot din *Testamentul* în care singur ne-a enumerat caracteristicile și temeiurile acelei sfințenii de care în ceasul de față neamul nostru și Biserica sa au nevoie mai mult ca oricând și pe care el a întrupat-o deplin: „Am dorit în viața mea dezvoltarea spre bine a instituțiilor religioase din România, ce ni le-au transmis pietatea și râvna strămoșilor noștri, pentru cultura intelectuală și morală a poporului român.”

Mi-a fost prețios progresul și ridicarea națiunii din decăderea ei seculară.

Am iubit știința și pe oamenii devotați ei, și am urât ignoranța și pe apărătorii ei. Am crezut că numai știința, unită cu sentimentul adevărat religios, va ridica clerul și Biserica noastră la înălțimea cuvenită și la conștiința datoriei.

Am crezut că fără cultură, clerul va continua a rămâne amorțit și stăpânit de prejudițiile vulgare, de vicii, și spre batjocura despotismului unor ambițioși, vani și speculatori de cele sante; iar Biserica o instituțiune moartă, destinată numai a acompania pe morți la mormânt.

Am iubit poporul și am dorit îmbunătățirea soartei lui materialicește și moralicește.

Am privit cu adâncă durere la degradarea și distrugerea institutelor religioase strămoșești, care fiind legate cu istoria țării și plantate adânc în spiritul religios al poporului, ar fi putut deveni atâtea instituțiuni pentru cultura intelectuală, morală, industrială a poporului și de aziluri pentru neputincioși și pentru orfani.

Cât am fost în viață, am lucrat în sensul acestor dorințe ale mele sufletești, întrucât m-au ajutat mijloacele și puterile mele.

Spațiu din Muzeul Centrului eparhial de la Roman dedicat episcopului Melchisedec, în care sunt expuse veșminte și obiecte care au aparținut marelui ierarh

Acum depun la altarul patriei aceste aspirațiuni și credinți ale mele, împreună cu rodul ostenelelor mele din viața ce am parcurs în lumea aceasta”.

Aceste cuvinte s-ar asemăna cu cele ale Sfântului Apostol Pavel care, simțindu-și sfârșitul în temnița din Roma, își exprima ultima dorință: „Că eu de acum mă jertfesc și vremea despărțirii mele s-a apropiat. Lupta cea bună am luptat, călătoria am săvârșit, credința am păzit. De acum mi s-a gătit cununa dreptății, pe care Domnul îmi va da-o în ziua aceea, El, Dreptul Judecător, și nu numai mie, ci și tuturor celor ce au iubit arătarea Lui” (II Timotei, 4, 6-8).

Fie ca Dumnezeu să ne dea puterea de a-i arăta că acea patrie la altarul căreia își depunea aspirațiile și credințele vieții sale acum 120 ani, când scria cele de mai sus, este încă vie, este încă puternică, și i le poate primi! Cuvintele sale, slove scrise în conștiința neamului, devin liantul și modelul generațiilor așezate în slujba credinței noastre strămoșești.

¹ În lista lucrărilor sale, alcătuită de el însuși în autobiografia tipărită postum este trecut acest *Discurs la înmormântarea Prea Sfințitului Melchisedec*, 1892. Dar nu a vorbit în numele Academiei.

² Cf. „Analele...”, p. 17-18.

³ Arhier. Dr. Veniamin Pocitan Ploesteanu, *Melchisedec ca membru al Sfantului Sinod*, în volumul *Melchisedec. Zugrăvit de câțiva dintre ucenicii săi*. Articole adunate și tipărite de Gherontie, episcopul Constantei, 1939, Tipografia Sfintei Mănăstiri Cernica-Ilfov, p. 151. Ulterior autorul și-a publicat acest text și în volum separat, cu același titlu, sub care adăuga anii: (1861 - 1892), București, 1939, aceeași tipografie. Are în plus o *înainte cuvântare* datată 1939, mai 10, București, în care amintește că „În anul 1936 am publicat o broșură în care descriam câteva momente din viața și activitatea lui Melchisedec între anii 1856 - 1861. Acum fac un pas mai departe. Înălțez cititorilor o altă latură și anume: Activitatea lui Melchisedec, ca membru al Sfantului Sinod”.

„Broșura” avea 95 de pagini și cu cele 98 ale noii cărți alcătuia cea mai amplă contribuție la cunoașterea vieții și operii lui Melchisedec după aceea din 1909 a lui Constantin I. Diclescu. Era o veritabilă monografie, completată în 1943 cu îngrijirea și semnarea (cu arhierul Veniamin Pocitan, vicar patriarhal), a volumului *Amințiri despre epis-*

copul Melchisedec. La 50 de ani de la moartea lui, București, Tipografia cărților bisericești, 1943. Volumul alcătuit din două extrase din „Biserica Ortodoxă Română” și altele din „Cronica Romanului”.

⁴ Vezi Mihai Dimitrie Sturdza, *Rusia și dezunierea Principatelor Române. 1864 - 1866*, în volumul său *România între frica de Rusia și dragostea de Franța*, București, Editura Roza Vânturilor, 2006, p. 21 - 64.

⁵ Istoria acestei misiuni a cosemnat-o într-un raport înaintat la întoarcere, dar după care și-a păstrat copia publicată postum, în broșură, de Constantin Diclescu. Vorbind rusește cu printul Gorceacov, cu împăratul Alexandru al II-lea și cu ceilalți oficiali, primul având bunăvoința să-și traducă personal spusele și în franceză pentru Ion Cantacuzino; desăsurând toate calitățile sale de pescuitor de oameni, învățate din Evanghelie, episcopul Melchisedec a obținut de la împărat cea mai înaltă recunoaștere a calităților sale, atunci când asigurându-l de bunele sentimente și intenții ale domnitorului Carol, a primit răspunsul: „Bunele dispozițiuni ale principelui Carol se văd deja în persoanele ce a ales ca intermediari”.

⁶ *Un episod diplomatic de episcopul Melchisedec*. Scriere postumă cu o prefață și note de Constantin C. Diclescu. Absolvent al Facultății de Teologie, București, Tipografia cărților bisericești, 1907. Din publicațiile Fundațiunii „Melchisedec”, p. 21.

⁷ Vezi împrejurarea în care le-a rostit.

⁸ V. Pocitan, în volumul *Melchisedec. Zugrăvit de câțiva dintre ucenicii săi*, p. 130.

⁹ *Cultură episcopului Melchisedec*, în „Cronica Romanului”, XIX, 1912, nr. 10, octombrie, p. 327.

¹⁰ Vezi Veniamin Pocitan, vicar patriarhal, *Amințiri despre episcopul Melchisedec. La 50 de ani de la moartea lui*, București, 1943, în extras din „Biserica Ortodoxă Română”, p. 171.

¹¹ „Aceste mărturisiri sunt ultimele cuvinte pe care eu însumi le-am auzit din gura lui Melchisedec pe patul în care și-a dat sufletul” scria episcopul Gheodeon în volumul citat, p. 42. În *Testamentul* său o califică la fel.

¹² Apud Titu Maiorescu, *Discursuri parlamentare*, IV, p. 142 - 143.

¹³ Gherasim episcopul Constantei, *op. cit.*, p. 43.

¹⁴ Constantin C. Diclescu, *op. cit.*, p. 168.

¹⁵ De la câteva ședințe ale Sinodului din toamna anului 1885, bunele raporturi dintre M. și d-I D. Sturdza au fost înlocuite printr-o mare dușmănie snotă Constantin I. Diclescu.

¹⁶ *O excursiune în Bulgaria*, în „Revista pentru istorie, arheologie și filologie”, II, 1885, vol. IV și V, și extras, București, 1885. Retipărit în Melchisedec Ștefănescu, *Despre ortodoxie, națiune și alte chestiuni de actualitate*. Editie și prefață de Alexandru Jinga, București, Editura Domino, p. 84 - 148.

¹⁷ *O vizită la câteva mănăstiri și biserici antice din Bucovina*, de episcopul Melchisedec, cu 4 stampe cromo-litografiate și 6 stampe xilografiate, București, Tipografia Academiei Române (Laboratorii române), 1883. extras din „Revista pentru istorie, arheologie și filologie”, I, 1883, p. 245 - 310.

În Parcul „Melchisedec” au fost reabilitate cu fonduri europene 3 clădiri, dintre cele 5 care se află astăzi aici, una dintre ele fiind capela care adăpostește osemintele vrednicului de pomenire episcopul Melchisedec Ștefănescu al Romanului.

SPECIAL

După două secole,

Continuatori ai faptelor și dorințelor episcopului Melchisedec

Fundația „Episcop Melchisedec” este o unitate juridică nonprofit, condusă de Preasfințitul Părinte Ioachim Băcăuanul, Episcop-vicar al Arhiepiscopiei Romanului și Bacăului, ce continuă cu onoare și responsabilitate testamentul marelui ierarh, episcopul Melchisedec Ștefănescu al Romanului (1879-1892).

Testamentul Episcopului Melchisedec se adresează fiecăruia dintre noi, lăsându-ne moștenitori și continuatori ai faptelor și dorințelor sale.

Conștiinți fiind de această datorie, sub directă îndrumare a PS Părinte Ioachim Băcăuanul, Episcop-vicar al Arhiepiscopiei Romanului și Bacăului, Fundația „Episcop Melchisedec Ștefănescu”, prin cele două filiale ale sale, de la Roman și Bacău, și-a intensificat, în ultimii ani, activitatea social-filantropică, prin deschiderea a multiple centre sociale pentru persoane care fac parte din categorii defavorizate.

Obiectivele activității desfășurate prin intermediul acesteia urmăresc, între altele, dezvoltarea intelectuală, morală și religioasă a națiunii române în general și a Bisericii în special; ajutorarea celor necăjiți; acordarea unor burse de studii pentru tinerii lipsiți de resurse financiare.

Astfel, la Roman, în anul 2009, în cadrul Fundației „Episcop Melchisedec” s-au întocmit două proiecte pentru renovarea și dotarea clădirilor monumente istorice din Parcul Melchisedec. Cu aceste proiecte s-a obținut finanțare europeană în valoare de 7,2 milioane de lei, prin Agenția de Dezvoltare Regională Nord-Est, Piatra Neamț, pe Axa prioritară 3.2, a Programului Operațional Regional. Lucrările, coordonate, în calitate de manager de proiect, de către PC Pr. Ioan Gherasimescu, vicar administrativ al Arhiepiscopiei Romanului și Bacăului s-au încheiat în luna mai a acestui an. Prin cele două proiecte s-au înființat două centre sociale, care poartă numele ilustrului ierarh al Romanului, Melchisedec Ștefănescu: Centrul de zi pentru copii din familii în dificultate și Centrul social multifuncțional. Prezentăm în paginile care urmează câteva informații despre desfășurarea lucrărilor de reabilitare a Parcului Melchisedec, cât și despre activitățile care se vor desfășura aici sub auspiciile Fundației care, de acum 120 de ani, poartă de grijă credincioșilor din eparhia Romanului și Bacăului.

Fundația „Episcop Melchisedec”, în momentul înființării ei, încă din timpul vieții episcopului al cărui nume îl poartă, avea un patrimoniu foarte bogat. Odată cu desființarea fundației, în 1948, toate bunurile au fost preluate de administrația locală și Inspectoratul Școlar. După multiple demersuri, astăzi au revenit în administrarea Fundației o parte dintre bunurile deținute inițial. Astfel, prin decizia Primăriei municipiului Roman, din cele 3 ha deținute inițial, acum Fundația „Episcop Melchisedec” a primit în proprietate aproape 2 ha de teren, restul fiind acum de utilitate publică, nemaiputând fiind restituite.

„Grădina de copii”

În Parcul „Melchisedec” au fost reabilitate cu fonduri europene 3 clădiri, dintre cele 5 care se află astăzi aici, una dintre ele fiind capela care adăpostește osemintele vrednicului de pomenire episcopul Melchisedec Ștefănescu al Romanului.

Mare cărturar, dar și bun administrator și recunoscut filantrop, episcopul Melchisedec Ștefănescu s-a remarcat ca o personalitate a vremii sale. Prin testamentul său, episcopul Melchisedec Ștefănescu a stabilit ca în cadrul Fundației care îi poartă nu-

După doi ani de lucrări susținute, Parcul „Episcop Melchisedec Ștefănescu” a redevenit un loc în care, într-o ambianță plăcută, copii, tineri și batrâni, beneficiari ai serviciilor sociale oferite de Biserică, se pot bucura de moștenirea materială și spirituală lăsată de inegalabilul ierarh românesc.

În actualul Parc „Episcop Melchisedec“ din Roman s-au implementat două proiecte: un centru de zi pentru copiii proveniți din familii aflate în dificultate și un centru de zi social multifuncțional.

La începutul mileniului al treilea, fostul Parc Zoologic din Roman oferea o imagine dezolantă asupra a ceea ce, cândva, reprezentase una dintre cele mai progresiste proiecte sociale ale Bisericii noastre, prin inițiativa episcopului Melchisedec al Romanului

mele să fie înființată o „Grădina de copii“, prin care să se susțină școlarizarea copiilor foarte preocupați de carte, din familii cu posibilități materiale reduse.

Ajungând în zilele noastre, PS Episcop Ioachim Băcăuanul a conștientizat necesitatea utilizării acestor bunuri de patrimoniu în scopul pentru care au fost ridicate inițial. Singura posi-

bilitate de a face acest lucru a fost aceea de a apela la fonduri europene. În consecință, aici s-au implementat două proiecte: un centru de zi pentru copiii proveniți din familii aflate în dificultate și un centru de zi social multifuncțional.

În Centrul de zi va funcționa o grădiniță, dar vor fi oferite și spații pentru desfășurarea de ac-

Două centre sociale pentru cei proveniți din categorii defavorizate

Centrele sociale ce-și vor desfășura activitatea în Parcul Melchisedec din Roman vor fi destinate copiilor din familii în dificultate și altor persoane aflate în situații de risc social.

La Centrul de zi pentru copii din familii în dificultate „Episcop Melchisedec“ se vor desfășura activități de integrare școlară, prevenire a abandonului școlar, alfabetizare. Copiii vor beneficia de masa de prânz și o gustare gratuite, oferite în fiecare zi; de asemenea, se oferă asistență și îndrumare pentru pregătirea lecțiilor și temelor; programe educative speciale (muzică, desen, lucru manual, dans, teatru, activități sportive, etc.); sprijin material și financiar (îmbrăcăminte, încălțăminte, rechizite), în limita bugetului alocat obținut din donații și sponsorizări; asistență medicală de urgență, evaluare medicală periodică, asistență stomatologică, medicamente, trimiteri la medic de specialitate; evaluare psihologică, consiliere școlară, socială și profesională; cadouri și pachete pentru zile de naștere, Paște, Crăciun (în limita bugetului); la sfârșit de săptămână se vor iniția activități de tipul „Școala de Duminică“, unde elevii vor învăța cum își pot petrece timpul liber, cum să convețuiască într-o mare familie.

În cadrul Centrului social multifuncțional va funcționa cantina socială, care va oferi o masă caldă pe zi pentru aproximativ 50 de persoane. Deoarece persoanele din familii în dificultate au nevoi speciale, mâncarea va fi pregătită cu foarte multă atenție, insistându-se asupra conținutului de vitamine și calorii. De Sfintele Sărbători de Paște și Crăciun, beneficiarii cantinei vor primi pachete cu alimente de bază: carne, făină, ulei, zahăr, orez, paste făinoase ș.a.. Pe lângă serviciile oferite prin intermediul cantinei sociale, în cadrul Centrului Social Multifuncțional „Episcop Melchisedec Ștefănescu“ se vor oferi servicii de consiliere pentru persoanele aflate în situații de risc social - victime ale abuzului și violenței domestice, persoane rămase fără adăpost etc.; servicii medicale și stomatologice pentru persoane cu posibilități materiale reduse - în cabinetele pentru asistență medicală generală și de stomatologie; adăpost temporar pentru un număr simultan de până la 20 de persoane aflate în situații de risc social; centru de întâlnire și resocializare pentru vârstnici - loc pentru întâlnirea, petrecerea timpului și resocializarea persoanelor vârstnice. Acest centru oferă un spațiu pentru întâlniri, discuții, lectură, jocuri (șah, table), calculatoare cu acces la internet pentru facilitarea comunicării cu cei dragi, aflați în multe cazuri la mare distanță.

Episcopul Melchisedec Ștefănescu, comemorat la Roman

Ediția a XII-a a „Zilelor Episcop Melchisedec Ștefănescu“ s-a desfășurat anul acesta după următorul program:

Miercuri, 16 mai 2012, la Catedrala arhiepiscopală din Roman s-au oficiat Sf. Liturghie și slujba de pomenire la împlinirea a 120 de ani de la trecerea în veșnicie a episcopului Melchisedec. Evocare.

Joi, 17 mai 2012, în Sala de festivități a Seminarului „Sf. Gheorghe“ din Roman, la orele 14, a avut loc conferința solemnă a preoților româncani cu tema: „Episcopul Melchisedec Ștefănescu - 120 de ani de la nașterea în ceruri“, susținută de pr. Protopop Florin Țuscanu. În cadrul aceleiași manifestări a fost organizată lansarea primului volum al colecției Melchisedec Ștefănescu - Opera Omnia, „Ortodoxia credinței“, publicat la Filocalia, editura Arhiepiscopiei Romanului și Bacăului. În același context, a fost vernisată expoziția foto documentară: „Mărturii ale credinței“ - imagini de epocă, cărți și obiecte aparținând episcopului Melchisedec.

Vineri, 18 mai 2012, s-au organizat activități cu caracter social filantropic, în toate Centrele sociale ale Eparhiei care își desfășoară activitatea sub patronajul Fundației „Episcop Melchisedec“

Sâmbătă, 19 mai 2012, la Seminarul Teologic „Sf. Gheorghe“ din Roman, la orele 12,00, s-a organizat festivitatea de premiere a elevilor participanți la Concursul Național dedicat Episcopului Melchisedec.

Sub genericul „Cultura, muzica bizantină și căile spirituale nemtene“, Seminarul Teologic liceal „Sf. Gheorghe“ din Roman a organizat o conferință susținută de Pr. Prof. Univ. Dr. Florin Bucescu, de la catedra de muzică a Facultății de Teologie „D. Stăniloae“ din Iași, în continuarea căreia a avut loc un concert de muzică religioasă.

Manifestările s-au încheiat duminică 20 mai 2012, când, la Catedrala arhiepiscopală „Sf. Parascheva“ din Roman, PS Episcop Ioachim Băcăuanul, înconjurat de preoții româncani, a oficiat Sf. Liturghie, după care a urmat o procesiune până la mormântul episcopului Melchisedec, unde s-a oficiat slujba de pomenire, au fost depuse coroane și flori.

În anul școlar 2012 - 2013, Grădinița Episcop Melchisedec Ștefănescu își va desfășura activitatea cu două grupe de copii din Roman, în special cei proveniți din familii în dificultate.

SPECIAL

→ tivități de tip after-school, de care vor putea beneficia copiii și tineri până la absolvirea facultății. Aici se va putea asigura o masă caldă, însăși beneficiarii putând desfășura activități de voluntariat sau având posibilitatea de a-și aprofunda studiile, folosind logistica modernă în spațiile puse la dispoziție, sub directă supraveghere a personalului Centrului.

Cursurile Grădiniței „Episcop Melchisedec” vor debuta în septembrie anul acesta, înscrierile putând fi făcute pe întreg parcursul anului. Deja au fost înaintate actele pentru obținerea acreditării ARACIP (Agenția Română de Asigurare a Calității în Învățământul Preuniversitar), care vreme de 4 ani va supraveghea calitatea procesului de învățământ.

În anul școlar 2012 - 2013, Grădinița Episcop Melchisedec Ștefănescu își va desfășura activitatea cu două grupe de copii din Roman, în special cei proveniți din familii în dificultate.

Masa copiilor beneficiari ai serviciilor oferite prin Grădinița „Episcop Melchisedec” va fi în întregime susținută din fondurile Fundației, urmând ca pentru celelalte activități, permanent să fie colectate fonduri provenite din donații și sponsorizări ale celor doritori.

Între activitățile sociale acreditate, alături de cursurile grădiniței, oferim servicii de stomatologie, cantină socială, adăpost temporar de noapte, consiliere, asistență socială și medicină generală.

Asistență socială, medicală și religioasă pentru persoane defavorizate

Proiectele s-au încheiat pe 12 mai a.c., urmând ca cele două centre să fie inaugurate pe 20 ale aceleiași luni, într-un cadru festiv, invitând

În perioada interbelică (1939), în actualul Parc „Episcop Melchisedec Ștefănescu” își desfășurau activitatea „Grădina de copii” și „Școala de cântăreți” întemeiate în baza testamentului ierarhului de la Roman

alături de noi oameni minunați de la ADR (Agenția de Dezvoltare Regională cu sediul la Piatra Neamț), care ne-au fost alături pe întreaga desfășurare a lucrărilor, ajutându-ne să accesăm fondurile necesare desfășurării proiectelor.

Dificultăți au fost multe pe perioada desfășurării proiectelor, de la frigul din timpul iernii, până la fondurile necesare bunei desfășurări a activității. În calitate de manager de proiect, mă simt dator să mulțumesc PS Părinte Episcop Ioachim Băcăuianul care, în momente în care părea imposibil pentru noi să mergem mai departe, a găsit sursele financiare necesare susținerii activității.

Activitatea care urmează a se desfășura aici se adresează cu prioritate cazurilor sociale, persoanelor care vor avea un dosar de asistență socială întocmit în urma unei anchete, de către asis-

tențul social angajat în cadrul Centrelor Fundației. Selecția va fi făcută în limita locurilor disponibile, impuse de proiect. La cabinetele medicale, cazurile sociale vor fi rezolvate în măsura timpului disponibil alocat pentru aceste servicii de către medicii voluntari care vor lucra aici.

Tot ceea ce s-a întâmplat în Parcul Melchisedec este expresia dragostei de oameni a Bisericii noastre, a credincioșilor Bisericii, noi fiind coordonatorii, iar beneficiarii fiind toți membrii comunității. De aceea, una dintre formele prin care fiecare membru al comunității poate contribui la susținerea activității filantropice a Bisericii este dirijarea impozitului anual pe profit (2%) către Fundația „Episcop Melchisedec Ștefănescu”. (Pr. Ioan GHERASIMESCU, vicar administrativ al Arhiepiscopiei Romanului și Bacăului)

„Fiecare copil pe care-l formăm este un om pe care-l câștigăm”

Desfășurându-și activitatea sub dictonul preluat din gândirea lui Victor Hugo, Grădinița „Episcop Melchisedec” vine în întâmpinarea nevoilor comunității cu un program de învățământ de excelență pentru grupele de preșcolari: mică, mijlocie și mare, cu metode interactive moderne, promovând un învățământ deschis și flexibil. Ea va funcționa ca o grădiniță particulară, aflată sub patronajul spiritual al Arhiepiscopiei Romanului și Bacăului.

Instituția își va desfășura activitatea în municipiul Roman, str. Alexandru cel Bun, Nr.4, în două clădiri nou construite, într-o zonă liniștită a municipiului Roman. Fundația Ortodoxă „Episcop Melchisedec” pune la dispoziția Grădiniței „Episcop Melchisedec” două corpuri de clădiri situate într-o zonă ferită de zgomot și poluare intensă, precum și de alte pericole la care ar putea fi expuși copiii de vârstă preșcolară.

Capacitatea nivelului de învățământ preșcolar pentru anul școlar 2012-2013 este de 40 de locuri, câte 20 de locuri pentru fiecare grupă. Activitatea se va desfășura sub directă îndrumare a unor cadre specializate, conform programei avizate de MECTS.

În cadrul instituției se vor organiza și activități extracurriculare și de resocializare care contribuie în același timp la formarea personalității

copilului mic, la integrarea acestuia în colectivitate și la dezvoltarea abilităților de creativitate. Aceste activități se vor desfășura după un plan operațional stabilit de comun acord cu familia și după o ofertă de pachete educative. În cadrul cluburilor de activități opționale sunt incluse cursuri de dans, pian, pictură și limba engleză.

Sălile de clasă sunt dotate cu mobilier ergonomic, conform Normelor de Igienă, respectând standardele europene de calitate, calculatoare și materiale didactice moderne. În vederea bunei desfășurări a activității, Grădinița „Episcop Melchisedec Ștefănescu” beneficiază și de săli de sport, dar și de spațiu de joacă afară, asigurând dezvoltarea sănătoasă a copiilor, respectând toate normele de securitate la standarde europene.

Pe lângă oferta educațională, copiii și părinții beneficiază și de o gamă de servicii din partea Fundației „Episcop Melchisedec”, cum ar fi consiliere oferite de Asistentul social și de psiholog/logoped, servicii de asistență medicală și stomatologică gratuite pentru copii, Centru de socializare, activități pentru copii de petrecere a sfârșitului de săptămână sau a vacanței, asigurate prin voluntari, competiții și concursuri specifice preșcolariilor.

Continuând activitatea inițiată acum mai bine de un secol de către vizionarul episcop al Romanului, Melchisedec Ștefănescu, grădinița care acum îi poartă numele își propune să asigure la cel mai înalt nivel accesul egal la educație pentru toți copiii, indiferent de condiția socială și materială, de sex, rasă, naționalitate, apartenență politică sau religioasă.

Cea de a XII-a ediție a „Zilelor Episcop Melchisedec Ștefănescu” s-a desfășurat cu binecuvântarea PS Părinte Episcop Ioachim Băcăuanul, în perioada 16 - 20 mai

Comemorarea a 120 de ani de la „nașterea în ceruri” a episcopului Melchisedec

De 12 ani, la mijlocul lunii mai, la Centrul eparhial Roman și în celelalte unități ale Eparhiei Romanului și Bacăului se desfășoară activități cultural-religioase care au drept scop evocarea episcopului Melchisedec Ștefănescu, cel care, „la 120 de ani de la trecerea sa la cele veșnice, este mai actual ca oricând”, după cum spune PS Părinte Ioachim Băcăuanul, Episcop-vicar al Arhiepiscopiei Romanului și Bacăului.

Anul acesta, Zilele „Episcop Melchisedec Ștefănescu” s-au desfășurat în perioada 16 - 20 mai, activitățile având loc în principal la Bacău și Roman.

Cea de-a XII-a ediție a Zilelor „Episcop Melchisedec Ștefănescu” a debutat miercuri, 16 mai, la Catedrala arhiepiscopală din Roman, când Preasfințitul Ioachim Băcăuanul, Episcop-vicar al Arhiepiscopiei Romanului și Bacăului, a oficiat Sfânta Liturghie, urmată de slujba Parastasului pentru vrednicul de pomenire ierarh și pentru membrii familiei sale.

Programul a continuat cu lansarea cărții „Ortodoxia credinței”, în care se prezintă tratatul de iconografie scris de Melchisedec Ștefănescu. Volumul, apă-

Finalizat la 11 mai a.c., proiectul european de consolidare, restaurare și dotare a clădirilor din Parcul Melchisedec a fost încununat cu festivitatea de inaugurare și slujba de sfințire oficiată de PS Episcop Ioachim Băcăuanul, în prezența primarului municipiului Roman, Laurențiu Dan Leoreanu, a domnului Constantin Apostol, Director general ADR Nord-Est, și a altor oficialități locale și județene

Volumul „Ortodoxia credinței”, apărut la Editura „Filocalia” a Arhiepiscopiei Romanului și Bacăului, „deschide colecția Opera Omnia a lui Melchisedec Ștefănescu, pe care începem să o tipărim în cursul acestui an și care sperăm că va ajunge la 25 de volume în următorii ani”. (PS Episcop Ioachim Băcăuanul)

EVENIMENT

Preasfințitul Episcop-vicar Ioachim Băcăuanul, „Cetățean de Onoare” al municipiului Roman

În cadrul ședinței Consiliului Local Roman din 25 aprilie, Preasfințitului Episcop-vicar Ioachim Băcăuanul i s-a acordat titlul de Cetățean de onoare al municipiului Roman. Ceremonia oficială de decernare a acestui titlu a avut loc miercuri, 16 mai, cu ocazia Zilelor Municipiului Roman.

Implicat în numeroase proiecte culturale și social-filantropice, atât în vechea cetate mușatină, cât și în alte zone ale Eparhiei Romanului și Bacăului, PS Episcop Ioachim Băcăuanul s-a impus între personalitățile culturale actuale. „Hotărârea luată de edilii locali vine să recunoască eforturile depuse în ultimii 12 ani de ierarhul a cărui viață se împletește armonios cu cea a comunității românești și nu numai. Această hotărâre, aprobată de Consiliul Local, ține cont de faptul că Preasfinția Sa este un om de cultură care a promovat valorile culturale, spirituale și istorice ale acestei zone.”, a declarat Laurențiu Dan Leoreanu, primarul municipiului Roman. „Pentru noi, Preasfințitul Părinte Ioachim este un ambasador al Romanului atât la nivel național, cât și internațional, prin participările la numeroase întruniri, simpozioane și activități cultural-religioase.”, a mai precizat primarul municipiului Roman. „De asemenea, nu trebuie uitat faptul că, la inițiativa Preasfințitului Episcop Ioachim Băcăuanul, s-a implementat un amplu proiect european în municipiul Roman, prin care se înființează un complex social-filantropic de înaltă ținută, cu multiple activități, o grădiniță pentru copii și multe altele. Totodată, Preasfinția Sa se ocupă de amenajarea într-o manieră deosebită a Parcului Melchisedec, contribuind la definirea noii imagini a orașului nostru”, a adăugat edilul românesc.

La rândul său, Preasfințitul Părinte Episcop Ioachim a apreciat că titlul conferit de autoritățile românești reprezintă în fapt o confirmare a activității Bisericii Ortodoxe Române în această zonă a Eparhiei Romanului și Bacăului. „Considerăm o onoare decizia Consiliului Local Roman de a ni se acorda titlul de Cetățean de onoare, prin care se recunoaște nu persoana, ci demnitatea conferită de Biserică, aceea de episcop-vicar al acestei de Dumnezeu păzite eparhii, a cărei istorie se împletește ab origine cu cea a orașului. Cinstea conferită de forul administrativ al municipiului Roman o atribuim tuturor preoților, credincioșilor și colaboratorilor noștri, care au conștiința lucrării sacerdotale în via Domnului și care sunt împreună lucrători cu noi. Nu trebuie să uităm că indiferent ce responsabilități avem în Biserică, noi nu lucrăm în nume propriu, ci în numele Preasfintei Treimi. De aceea mulțumim lui Dumnezeu că ne-a învrednicit să fim angajați în lucrarea Bisericii și mulțumim oamenilor care apreciază lucrarea noastră în cadrul Bisericii lui Hristos”, a precizat Preasfințitul Ioachim Băcăuanul. (C.G.)

rut la Editura „Filocalia” a Arhiepiscopiei Romanului și Bacăului, „deschide colecția Opera Omnia a lui Melchisedec Ștefănescu, pe care începem să o tipărim în cursul acestui an și care sperăm că va ajunge la 25 de volume în următorii ani”, după cum a declarat PS Episcop Ioachim, cu această ocazie.

Lansarea primului volum al colecției „Episcop Melchisedec Ștefănescu - Opera Omnia”

Joi, 17 mai, manifestările au continuat în sala de festivități a Seminarului Teologic Liceal Ortodox „Sfântul Gheorghe” din Roman, ctitorie a fostului ierarh din scaunul vlădicesc din cetatea mușatină. Aici a avut loc conferința solemnă cu tema „Episcopul Melchisedec Ștefănescu - 120 de ani de la nașterea în ceruri”. La această întrunire, în cadrul căreia a fost evocată personalitatea episcopului Melchisedec, au participat preoți din toate cele șase protoierii ale Eparhiei Romanului și Bacăului.

Evenimentul a fost deschis de Preasfințitul Episcop Ioachim Băcăuanul, al cărui cuvânt despre personalitatea ierarhului Melchisedec a fost urmat de cel al părintelui protopop Florin Țucanu, care a prezentat momentul mutării la cele veșnice a episcopului academician.

Ziua de joi a continuat cu lansarea cărții „Ortodoxia credinței”, ce cuprinde o serie de texte aparținând lui Melchisedec Ștefănescu, volum apărut cu binecuvântarea PS Episcop Ioachim Băcăuanul, îngrijit și diortosit de părintele Arhimandrit Pimen Costea.

De asemenea, tot joi, a fost inaugurată expoziția fotografică documentară „Mărturie ale credinței”, care a surprins artistic imagini de epocă, dar și imagini ale unor cărți și obiecte aparținând episcopului Melchisedec.

A urmat un concert de muzică religioasă susținut de corala „Lumină înă” a preoților din Protopopiatul Bacău, dirijată de diacon Andrei Antal. La final, toți cei prezenți au vizitat Parcul Melchisedec, unde s-au încheiat lucrările de renovare și amenajare în vederea deschiderii a două centre sociale.

Parastas la Gârcina pentru familia episcopului Melchisedec Ștefănescu

Preasfințitul Ioachim Băcăuanul, Episcop-vicar al Arhiepiscopiei Romanului și Bacăului, alături de un sobor de preoți, a oficiat vineri, 18 mai, un parastas pentru familia episcopului Melchisedec în satul natal al marelui ierarh, cel care a păstorit, în urmă cu mai bine de un secol, Eparhia Romanului. Slujba de pomenire a fost săvârșită cu binecuvântarea Înalt Preasfințitului Teofan, Mitropolitul Moldovei și Bucovinei.

Credincioșii din Gârcina au pregătit pentru acest moment de rugăciune produse tradiționale

Sâmbătă, 19 mai, s-a desfășurat la Seminarul Teologic „Sf. Gheorghe“ din Roman, o serie de activități menite să întregască omagierea personalității culturale a Episcopului Melchisedec.

pascale, pe care le-au oferit de sufletul episcopului Melchisedec, al părinților acestuia, preotul Petru și presbitera Anastasia, și al întregii familii a ierahului pomenit, manifestându-și astfel evlavia față de cel care s-a născut în ceruri acum 120 de ani.

Cu acest prilej, la Gârcina au fost purtate în procesiune reproduceri ale icoanelor făcătoare de minuni, care au fost prezentate în lucrarea episcopului Melchisedec, *Tratat despre cinstirea și închinarea icoanelor în Biserica Ortodoxă și despre icoanele făcătoare de minuni din România*.

„Astăzi a fost o zi importantă la Gârcina, mai ales că personalitatea episcopului Melchisedec Ștefănescu a fost evocată și de preoții din Protopopiatul Piatra Neamț. Înaltpreasfințitul Teofan a dat binecuvântare părintelui Valentin Tofan, protopop al Protopopiatului Piatra Neamț, să invite preoții la Parastasul pe care l-am oficiat la mormântul părinților episcopului Melchisedec Ștefănescu, preotul Petru și presbitera Anastasia. I-am pomenit și pe cei apropiați ai familiei episcopului Melchisedec, a amintit Preasfințitul Ioachim Băcăuanul, Episcopul-vicar al Eparhiei Romanului și Bacăului.

A urmat apoi prezentarea volumului „Ortodoxia credinței“, făcută de către părintele arhimandrit Pimen Costea, exarhul mănăstirilor din Eparhia Romanului și Bacăului, cel care, cu binecuvântarea PS Episcop Ioachim Băcăuanul, a diortosit pentru acest volum 4 dintre scrierile episcopului Melchisedec: *Tratat despre icoane, Biserica Ortodoxă în luptă cu Protestantismul, Cuvânt la închinarea Sfințelor icoane și Cuvânt cu prilejul lăcrimării icoanei Maicii Domnului de la Mănăstirea Socola, Iași*.

Activități desfășurate la centrele sociale ale Fundației „Episcop Melchisedec“

Cu ocazia celei de-a XII-a ediții a Zilelor „Episcop Melchisedec Ștefănescu“, vineri, 18 mai 2012, în toate centrele sociale aflate sub patronajul Fundației „Episcop Melchisedec“, au fost derulate activități cu caracter social-filantropic, în cadrul cărora copiii implicați în proiectele fundației au primit rechizite și cadouri.

„Episcopul Melchisedec a fost un mare filantrop și de aceea, în testamentul său, a cerut ca activitățile filantropice pe care le-a împlinit să fie continuate. În cadrul Fundației „Episcop Melchisedec“ s-au deschis mai multe centre în toată eparhia. Avem centre atât în mediul urban, cât și în cel rural, care răspund nevoilor spirituale și sociale ale familiilor și mai ales ale tinerilor. Episcopul Melchisedec s-a ocupat de promovarea tinerilor, de educarea lor, ajutându-i să pună în valoare darurile pe care le-au primit de la Dumnezeu“, a declarat Preasfințitul Ioachim Băcăuanul, Episcopul-vicar al Eparhiei Romanului și Bacăului.

La Catedrala arhiepiscopală din Roman, dar și la Gârcina, localitatea de baștină a episcopului Melchisedec, s-au oficiat parastase în care au fost pomeniți toți membrii familiei ilustrului ierarh

Episcopul Melchisedec omagiat la Seminarul Ortodox din Roman

Sâmbătă, 19 mai, s-a desfășurat la Seminarul Teologic „Sf. Gheorghe“ din Roman, o serie de activități menite să întregască omagierea personalității culturale a Episcopului Melchisedec.

Astfel, la ora 12 a avut loc premiera elevilor participanți la concursul național dedicat Episcopului Melchisedec și desfășurat sub coordonarea prof. Ana Bobu de la Școala generală Nr. 5 din Roman.

În cadrul proiectului „Cultura, muzica bizantină și căile spirituale nemțene“, a avut loc o conferință susținută de Prof. Univ. Dr. Florin Bucescu din Iași, urmată de un concert de muzică religioasă susținut de Coralele Seminarilor Teologice din județul Neamț, de la Mănăstirea Agapia, Piatra Neamț și Roman.

Ziua de joi s-a încheiat cu slujba vecerniei, oficiată de PS Ioachim Băcăuanul la Catedrala arhiepiscopală din Roman, răspunsurile la strană fiind date de coralele Seminarilor Teologice.

Centrul Social Multifuncțional și Centrul de Zi pentru Copii din incinta Parcului „Episcop Melchisedec“ din municipiul Roman au fost sfințite duminică, 20 mai, în cadrul celei de-a XII-a ediții a „Zilelor Episcop Melchisedec“.

EVENTIMENT

În cadrul celei de a XII-a ediții a „Zilelor Episcop Melchisedec Ștefănescu“ s-au desfășurat activități speciale în toate centrele social-caritative ale Fundației „Episcop Melchisedec“

Proiect european finalizat cu sfințirea a două centre social-filantropice la Roman

Centrul Social Multifuncțional și Centrul de Zi pentru Copii din incinta Parcului „Episcop Melchisedec“ din municipiul Roman au fost sfințite duminică, 20 mai, în cadrul celei de-a XII-a ediții a „Zilelor Episcop Melchisedec“ de către Preasfințitul Ioachim Băcăuanul, Episcop-vicar al Arhiepiscopiei Romanului și Bacăului, înconjurat de un impresionant sobor de preoți și diaconi, sosiți în inima Eparhiei din toate cele șase protoierii.

Derulate sub coordonarea directă a Preasfințitului Ioachim, evenimentele religios-culturale și social-filantropice desfășurate la Roman și Bacău în perioada 15 - 20 mai au fost încununat prin finalizarea unuia dintre cele mai impresionante proiecte social-filantropice din zona de sud a Moldovei, a cărui valoare depășește 70 de miliarde de lei vechi.

Sărbătoarea din această zi a debutat cu slujba Sfintei Liturghii arhieresti, oficiată în catedrala arhiepiscopală „Sf. Cuv. Parascheva“ din Roman. Apoi, preoții însoțiți de credincioși au plecat în procesiune cu sfințele icoane menționate în tratatul de specialitate al episcopului Melchisedec. Procesiunea s-a încheiat în Parcul ce poartă numele ilustrului ierarh, unde au fost sfințite spațiile în care își vor desfășura activitatea cele două centre sociale.

A urmat apoi slujba Parastasului pentru episcopul Melchisedec, după care s-au deus coroane de flori la mormântul său. Cu acest prilej, Preasfințitul Părinte Episcop Ioachim a ținut un cuvânt despre viața și activitatea distinsului membru al Academiei Române și ierarh de seamă al Bisericii noastre. Au mai luat cuvântul părintele vicar Ioan Gherasimescu, care a prezentat proiectul finalizat în această zi, apoi reprezentanți ai autorităților locale și factori de resort implicați în derularea amplului proiect social filantropic. La final au fost decernate diplome de excelență și de vrednicie celor care au contribuit la realizarea celor două centre social-filantropice. (pr. Constantin GHERASIM)

PS Episcop Ioachim Băcăuanul în mijlocul participanților la conferința „120 de ani de la nașterea în ceruri a episcopului Melchisedec Ștefănescu“, în fața capelei care adăpostește mormântul ilustrului ierarh al Romanului

12 ani de slujire arhierescă pentru Preasfințitul Episcop Ioachim Băcăuanul

La 1 mai 2000, a doua zi de Paști, în Eparhia Romanului se scria o nouă pagină de istorie. Alături de chiriarhul locului, IPS Arhiepiscop Eftimie Luca, și-a început lucrarea și PS Episcop Ioachim Băcăuanul, ca arhieru-vicar. De atunci au trecut 12 ani de împreună lucrare în slujba Bisericii și credincioșilor din această de Dumnezeu păzită eparhie.

Prin participare la Sfânta Liturghie în Catedrala Arhiepiscopală „Sf. Cuv. Parascheva” din Roman și prin prezența la slujba de Te Deum, alături de părinții consilieri și inspectorii ai Centrului eparhial de la Roman, așa a serbat Preasfințitul Ioachim Băcăuanul, Episcop-vicar al Arhiepiscopiei Romanului și Bacăului, cei 12 ani de slujire arhierescă în această eparhie.

La finalul rugăciunilor, la care au asistat preoți și credincioși din Roman și din alte părți ale eparhiei, sosit și special la Roman pentru acest moment aniversar, părintele Ioan Gherasimescu, vicar-administrativ al Arhiepiscopiei Romanului și Bacăului, a făcut o prezentare concisă, dar relevantă, a activității Preasfinției Sale în acești 12 ani, amintind, printre altele, și de impresionantul proiect ce se derulează în Parcul „Melchisedec”, aproape de finalizare, prin care se vor realiza un „Centrul de zi pentru copii din familii în dificultate” și „Centrul Social Multifuncțional”, două obiective social-filantropice reprezentative pentru întreaga eparhie. La rândul său, Preasfințitul Părinte Episcop-vicar Ioachim Băcăuanul a mulțumit Bunului Dumnezeu pentru toate cele rânduite, precum și tuturor celor care i-au fost și îi sunt alături pe acest drum al slujirii Bisericii văzute lui Hristos. „Ce-am fi putut face, dacă Hristos n-ar fi fost cu noi? Hristos ne spune tuturor: „Fără Mine nu puteți face nimic!” Iar noi, care vizualizăm, întru nevrednicia noastră, prezența Lui în Biserica de pe pământ, spunem vouă că: fără voi nu am fi putut face nimic, pentru că totul se face în comuniune, comunicare prin Hristos. Dacă îl punem pe Hristos în centrul lucrării noastre sinergice, în centrul activităților noastre multilaterale, atunci lucrăm cu El și prin El orice este rânduit nouă în această viață. Mai întâi, mulțumim lui Dumnezeu pentru toate! În ultimii ani greutățile au fost pe umerii noștri, în calitate de ierarh, căruia i-au fost atribuite prerogative de conducere de către Sfântul Sinod,

întrucât ierarhului nostru simbol, Înaltpreasfințitului Arhiepiscop Eftimie, i s-au diminuat forțele fizice, rămânând o prezență simbolică în Eparhia noastră. În ultimii ani, cu ajutorul lui Hristos s-au realizat lucruri deosebite în Eparhia noastră. Cât privește bilanțul, îl lăsăm pe Dumnezeu să evalueze. Cei 12 ani de slujire arhierescă sunt o împlinire, dar nu știu cât s-a recunoscut sau se va recunoaște Hristos în lucrarea noastră, de aceea Îl rog pe El să socotească pentru mântuire tot ceea ce am împlinit noi pentru Biserica lui Hristos, întru smerenie și ascultare desăvârșită, față de poruncile evanghelice, față de Hristos, față de Sfântul Sinod al Bisericii noastre”, a spus Preasfințitul Părinte Ioachim în cuvântul rostit cu această ocazie. Totodată, ierarhul și-a amintit momentul când a fost instalat ca arhieru-vicar al acestei eparhii, fapt ce a consemnat implicarea într-o activitate complexă a Bisericii. „Îmi amintesc cu bucurie, dar și cu rememorare și smerenie, de momentul petrecut în incinta acestei de Dumnezeu păzite Eparhii a Romanului și Bacăului, când mi s-a așezat pe cap mitra, ce reprezintă coroana arhieriei. Atunci, m-am gândit că mi se așază, ca și lui Hristos, o coroană de spini, pentru că nu m-am angajat la o viață comodă, cum nici Hristos, Dumnezeu fiind, care a venit pe pământ, lăsând sâmurile Sfintei Treimi, nu a ales o cale comodă, ci una a smerenie, a Golgoței. Și noi, de 12 ani, urcăm purtând coroana de spini, până când vom ajunge pe Golgota, care nu va fi altceva decât cerul, iar acolo Îl rog pe Dum-

nezeu să se recunoască în ceea ce am împlinit noi întru această chemare sfântă, care ne-a fost conferită în Biserica lui Hristos. Am simțit că această cruce se poate duce alături de voi, preoți, credincioși și monahi, care vă rugați împreună cu noi”, a adăugat în cuvântul său Preasfințitul Părinte Ioachim Băcăuanul. (pr. Ctin GHERASIM)

Diplomă de excelență pentru susținerea învățământului superior românesc

Cu ocazia aniversării a 20 de ani de învățământ superior privat în Bacău, Senatul Universității „George Bacovia” din Bacău a oferit Preasfințitului Ioachim Băcăuanul, Episcop-vicar al Arhiepiscopiei Romanului și Bacăului, diploma de excelență, în semn de recunoaștere și apreciere a contribuției la valorile gândirii științifice și susținerii sistemului de învățământ superior. Evenimentul a avut loc, joi, 17 mai, orele 10.00, în Aula „Moldova” a Universității George Bacovia”, în contextul serbării a 20 de ani de existență a Universității „George Bacovia”, una dintre cele mai cunoscute și apreciate instituții de învățământ superior privat din zona Moldovei.

45 de copii din Bacău, Târgu Ocna, Onești, Moinești, Buhuși sau Roman, au fost premiați marți, 15 mai, în Centrul de Zi din incinta Parcului „Melchisedec Ștefănescu”.

BISERICA ȘI
SOCIETATEA

În cadrul proiectului „Alege Școala”, 45 de copii din Bacău, Târgu Ocna, Onești, Moinești, Buhuși și Roman au fost premiați, marți, 15 mai, în Centrul de Zi din incinta Parcului „Melchisedec Ștefănescu, de către PS Părinte Episcop Ioachim Băcăuanul

Premii de mii de euro oferite de Biserică elevilor care iubesc școala

Computere, laptopuri, aparate foto și alte premii au fost împărțite de PS Episcop Ioachim Băcăuanul, copiilor participanți la proiectul „Alege Școala”. Impresionantul proiect derulat la nivel național are drept scop prevenirea și combaterea fenomenului de abandon școlar. Proiectul „Alege școala!” este desfășurat de Fundația „World Vision România”, în parteneriat cu Patriarhia Română, în perioada 2010 - 2013.

În Teiuș nu se poate intra când vremea este potrivnică. Ulițele se înfundă, căile de acces se blochează, iar oamenii trebuie să rămână în sat până când natura se îmbunează. O viață grea cu care, însă, sutele de suflete care trăiesc aici s-au obișnuit. La fel și zecile de copii, care, puțin ruși de modernism, încă mai păstrează, pentru momente deosebite, portul tradițional. Cu toate că locuiesc departe de școlile urbane, dotate cu in-

ternet și aparatură moderă, își doresc să depășească situațiile grele în care trăiesc. Și astăzi, ca și în anii de dinaintea comunismului, sprijinul celor talentați, dar fără mijloace financiare se regăsește în Biserică. Acolo, unde, alături de preot și învățator, copiii încearcă să participe la felurite activități cuprinse mai nou sub genericul „Școală după școală”. Un astfel de elev este Diana Georgiana, care, la cei 11 ani ai ei, își găsește răgaz și pentru studiu și pentru a-și ajuta părinții în gospodărie. Tatăl ei este grav bolnav, având semipareză, iar mama încearcă să facă tot ce poate pentru Diana și sora ei, elevă la Colegiul Pedagogic din Bacău. Agricultură și creșterea animalelor îi ajută să străbată mai ușor greutățile vieții. În schimb, dacă sora locuiește la cămin, fiind ajutată și de părintele paroh din sat, Diana învață la școala din Teiuș, într-un program alternativ, acolo unde, după cum mărturisea preotul Constantin Abageru, învățătoarea este și dascăl și mamă pentru copii. Îi iubeste și îi ajută pe toți să deslușească buchiile cărții, pentru a parcurge cu fruntea sus drumul prin viață. Inteligentă și talentată, Diana a fost implicată de preotul satului în proiectul derulat de World Vision în parteneriat cu Patriarhia Română, intitulat „Alege Școala”. A reușit să câștige prin intermediul acestui concurs un calculator dotat cu toate cele necesare. Când au aflat de premiul câștigat de fată, părinții au plâns de bucurie. Mai mult, Diana a revenit acasă de la premiere chiar în ziua când tatăl ei s-a întors

din spital, după trei săptămâni de tratament. „A fost ceva deosebit”, a spus preotul Abageru. Chiar dacă nu au internet în zonă, Diana va învăța să utilizeze acest accesoriu astăzi indispensabil oricărui copil. Iar duminică și în zilele de sârbătoare, cu siguranță ea va găsi și timpul necesar pentru rugăciunea la biserică.

Povești de viață la fel de impresionante au toți cei 45 de copii din Bacău, Târgu Ocna, Onești, Moinești, Buhuși sau Roman, care au fost premiați marți, 15 mai, în Centrul de Zi din incinta Parcului „Melchisedec Ștefănescu”, situat lângă Catedrala arhiepiscopală din Roman. Din mâna Preasfințitului Părinte Episcop Ioachim Băcăuanul, copiii au primit premii consistente în valoare de câteva mii de euro, constând în computere, laptopuri, tablete electronice, aparate foto, toate menite să-i încurajeze pe cei mici, nu doar să iubească Biserica, ci să meargă la școală, să învețe și să fie buni. „Mă bucur că vă văd pe voi, copiii, bucuroși să sorbiți din izvorul nesecat de binecuvântare al învățaturii Mântuitorului nostru Iisus Hristos, alături de preoții noștri cateheti, cu care ați participat la acest proiect, derulat cu binecuvântarea Preafericitului Părinte Patriarh Daniel. Am sădit în inimile voastre o sământă și sperăm ca aceasta să roadească roadele Duhului Sfânt”, le-a spus, printre altele, PS Părinte Episcop Ioachim Băcăuanul, la sfârșitul premierii. (pr. Ctin GHERASIM)

Societatea este afectată de o boală ale cărei cauze sunt în primul rând de natură morală

Cu binecuvântarea și sub coordonarea Preasfințitului Ioachim Băcăuanul, Episcop-vicar al Arhiepiscopiei Romanului și Bacăului, la sediul Protopopiatului Bacău a avut loc marți, 29 mai, conferința preoților din Protopopiatul Bacău.

Așa cum este tradiția la asemenea evenimente, cei peste 100 de părinți slujitori în parohiile afiliate acestei protoierii au participat la slujba de Te Deum, oficiată în biserica „Precista”, ctitoria binecredinciosului Voievod Ștefan cel Mare și Sfânt, situată în imediata apropiere a sediului Protoieriei.

După rugăciunea din sfântul lăcaș, toți cei prezenți s-au adunat în sala mare de ședințe, unde, sub coordonarea Preasfințitului Părinte Episcop Ioachim Băcăuanul, a urmat conferința propriu-zisă, având ca subiect „Taina Sfântului Maslu și îngrijirea bolnavilor”. Tema a fost prezentată într-un material amplu redactat și citit de părintele Ioan Deac de la parohia „Izvorul Tămăduirii” din municipiul Bacău.

„În luna februarie a anului trecut, Sfântul Sinod al Bisericii Ortodoxe Române a analizat și aprobat propunerea Prefericitelui Părinte Daniel, ca anul 2012 să fie consacrat «An omagial al Sfântului Maslu și al îngrijirii bolnavilor în Patriarhia Română». Decizia este cât se poate de firească, deoarece starea întregii societăți românești nu este de criză, ci de boală, o boală ale cărei cauze sunt în primul rând de natură morală”, a afirmat pr. Deac.

După ce a vorbit despre instituire, prefigurări în Vechiul Testament și practicarea Tainei în Noul Testament, părintele Deac a prezentat aspecte legate de rânduiala Sfântului Maslu, oferind și o imagine a acestei Taine din perspectivă interconfesională. Din prelegerea părintelui nu au lipsit informațiile despre practicile incorecte la săvârșirea Sfântului Maslu.

„Este de dorit ca în acest an omagial al Tainei Sfântului Maslu și al îngrijirii bolnavilor, dar și în restul vieții noastre, să ne aplecăm asupra celor aflați în suferințe grele și amare, să purtăm din neputințele lor, să-i cercetăm, pentru că numai așa ne vom bucura de cuvintele Mântuitorului: „Veniți, binecuvântații Tatălui Meu, moștenii Împărăția cea pregătită vouă de la întemierea lumii..., căci bolnav am fost și m-ați cercetat”, a conchis preotul Ioan Deac.

Conferința de la Protoieria Bacău a continuat cu luările de cuvânt ale preoților, care prin prisma experienței pastorale personale au completat informațiile cu privire la oficierea Tainei Sfântului Maslu și rolul ei în viața credincioșilor. La finalul întâlnirii, Preasfințitul Părinte Episcop

Slujbă de Te Deum oficiată în Biserica „Sf. Cuv. Parascheva” din Filipești, în prezența PS Ioachim Băcăuanul, urmată de ședința preoților din Protopopiatul Buhuși

Conferință administrativă în protopopiatul Buhuși

Conferința preoților din Protopopiatul Buhuși, desfășurată în ziua de 22 mai, a debutat cu slujba Sfintei Liturghii în biserica „Sf. Cuv. Parascheva” din Filipești, de către un sobor de preoți în frunte cu părintele protopop Vasile Cozma. Apoi, în prezența Preasfințitului Ioachim Băcăuanul, Episcop-vicar al Arhiepiscopiei Romanului și Bacăului, a fost oficiată o slujbă de Te Deum după care a urmat conferința propriu-zisă, având ca temă „Administrația parohială în lumina noilor hotărâri ale Sfântului Sinod al Bisericii Ortodoxe Române”. După cuvântarea susținută de preotul Gelu Chiribău, de la parohia Itești, au urmat discuții cu privire la acest subiect. „În cadrul conferinței s-a pus accentul pe rolul preotului în administrația parohială, precum și legătura acestuia cu forurile bisericești superioare”, a precizat preotul protopop Cozma Vasile. Totodată, preoților prezenți la întâlnire le-au fost prezentate și cele mai recente hotărâri ale Sfântului Sinod. Fiind în preajma evenimentelor care au marcat viața Eparhiei Romanului și Bacăului, respectiv serbarea a 120 de ani de la mutarea în veșnicie a episcopului Melchisedec Ștefănescu, Preasfințitul Părinte Episcop Ioachim Băcăuanul a vorbit despre rolul pe care marele ierarh l-a avut în viața Bisericii Ortodoxe, în general, și a Eparhiei noastre, în special.

Ioachim Băcăuanul a făcut o sinteză a celor mai relevante momente ale conferinței din această zi, îndemnându-i pe părinții slujitori ai sfințelor altare la o implicare cât mai profundă în viața comunităților pe care le păstoresc. „Prin urmare, suntem chemați să aprofundăm mai mult

învățătura de credință ortodoxă privitoare la Taina Sfântului Maslu și să amplificăm cercetarea și îngrijirea bolnavilor, prin iubire milostivă arătată față de orice semen al nostru care suferă sufletește și trupește”, a menționat Preasfinția Sa. (pr. Ctin. GHERASIM)

Sute de credincioși au participat marți, 8 mai, la slujba hramului bisericii „Sf. Ioan Evanghelistul“ de la Măgura, singurul lăcaș de cult din cuprinsul Eparhiei Romanului și Bacăului ce are ca patron spiritual pe acest sfânt.

Nou monument al eroilor la Vișoara, Bacău

În parohia Vișoara, protoieria Onești, s-a ridicat, la propunerea veteranului de război Neculai C. Drăgan și cu ajutorul credincioșilor, un frumos monument închinat memoriei eroilor căzuți în cel de-al Doilea Război Mondial. Un vechi monument din piatră cioplită străjuia intrarea în curtea bisericii, fiind ridicat îndată după terminarea Primului Război Mondial, întru cinstirea eroilor căzuți atunci pe front. Pentru eroii din cel de-al Doilea Război Mondial a venit acum vremea înveșnicirii memoriei și credincioșii din Vișoara au înțeles că avântul nu poate avea biruință dacă nu ne înfigem adânc rădăcinile în trecutul plin de glorie al strămoșilor. De fapt, credința, manifestată prin trăirea liturgică a Cuvântului lui Dumnezeu și recunoștința față de jertfele trecutului sunt cele două forțe puternice care se pot opune tăvălugului secularizării contemporane. Într-o vreme când, așa cum spunea Domnul general (r) Conf. Univ. Dr. Vasile Jenică Apostol, prezent la manifestarea de la Vișoara de Ziua Eroilor, „oamenii nu mai au vreme să se gândească la trecut“, iată că la Vișoara credincioșii și-au făcut timp să se gândească și la eroi și să le construiască un monument.

Cuvânt de bucurie a rostit și Domnul Ioan Anton, primarul comunei Târgu-Trotuș. Apoi au

urmat depunerile de coroane la monumentul nou sfințit ca și la celălalt vechi și parastasul îndăinat

pentru eroii adormiți întru Domnul. (pr. Petru RONCEA)

Sfințire de biserică la parohia Pradais

În ziua de prăznuire a Sfinților Împărați Constantin și Elena, PS Ioachim Băcăuanul a oficiat slujba de sfințire a bisericii cu hramurile „Adormirea Maicii Domnului“ și „Sfântul Gheorghe“ din parohia Pradais, Protopopiatul Sascut. Piatra de temelie a fost

pusă în anul 2010 de PS Ioachim Băcăuanul, preot paroh fiind Constantin Păunoiu. Lăcașul de închinăciune a fost ridicat pe locul vechii biserici care a ars în luna aprilie 2010. Fondurile au provenit de la enoriași și de la autoritățile locale și centrale.

Parohia Fundu Tutovei are o familie ortodoxă mai mult

În parohia „Izvorul Tămăduirii“ și „Sfânta Cuv. Parascheva de la Iași“, din localitatea Fundu Tutovei, Bacău, în duminica a 5-a după Paști, a avut loc, cu binecuvântarea și aprobarea P.S. Dr. Ioachim Băcăuanul, trecerea unei familii de credincioși romano-catolici în Biserica Ortodoxă Română, prin aplicarea Tainei Sfintei Mirungeri. „După organizarea în

biserica parohială a unor cateheze, în vederea însușirii învățaturii Sfintei Noastre Biserici dreptmăritoare, având binecuvântare arhierescă, a fost oficiată slujba de trecere în sânul Bisericii Ortodoxe a Răsăritului a acestei serioase și frumoase familie convertită la Ortodoxie. (pr. Daniel MARARI, Parohia Fundu Tutovei)

Căminul cultural de la Orbeni a fost sfințit

Sub protia părintelui protopop Ioan Negoită, un sobor de preoți din Protopopiatul Sascut a oficiat, în ziua de 6 mai, slujba de binecuvântare a noului cămin cultural din Orbeni.

Ceremonia religioasă a fost urmată de luări de cuvânt din partea oficialităților locale și județene participante la eveniment. Edificiul vine în întâmpinarea comunității, deservind

atât copiii care învață în localitate, cât și pe toți cei interesați de istoria acestei zone, dat fiind faptul că aici, pe lângă sala de festivități, o bibliotecă și o sală de internet, va funcționa și un muzeu, care va găzdui obiecte de patrimoniu local.

Sărbătoarea bisericii „Sfântul Ioan Evanghelistul“ din Măgura

Sute de credincioși au participat marți, 8 mai, la slujba hramului bisericii „Sf. Ioan Evanghelistul“ de la Măgura, singurul lăcaș de cult din cuprinsul Eparhiei Romanului și Bacăului ce are ca patron spiritual pe acest sfânt. Piatra de temelie a acestei biserici a fost pusă în anul 2005 de către Preasfințitul Ioachim Băcăuanul, Episcop-vicar al Arhiepiscopiei Romanului și Bacăului, lucrarea de zidire a acestei porți către cer revenind preotului Grigoraș Radu Florin. Cu ocazia serbării de la Măgura, așa cum a precizat preotul paroh, va fi înălțată și crucea pe turla principală a lăcașului de cult. Parohia Măgura asigură bază materială pentru 20 de copii care participă la programul „Școală după școală“, derulat de un an de zile la instituția de învățământ din localitate, sub patronajul Fundației „Episcop Melchisedec“-filiala Bacău.

Resfințirea bisericii „Sf. Gheorghe“ din Moinești

Duminică, 27 mai, Preasfințitul Ioachim Băcăuanul, Episcop-vicar al Arhiepiscopiei Romanului și Bacăului, alături de un sobor de preoți și diaconi, a oficiat slujba de resfințire a bisericii cu hramul „Sf. Gheorghe“ din orașul Moinești. Lăcașul de cult, al cărui paroh este părintele Ștefan Sardenie, a beneficiat de ample lucrări de restaurare și înnoire, realizate în ultimii ani cu sprijinul enoriașilor și autorităților locale. Astfel, sub coordonarea părintelui Sardenie, a fost mărit interiorul bisericii prin construirea unui pridvor, a fost schimbat acoperișul, pictura a fost restaurată de artistul plastic Dumitru Macovei, iar mobilierul a fost înnoit. De asemenea, au fost făcute alei pietonale, iar calea de acces către sfântul locaș a fost asfaltată. Istoria acestui locaș de cult este una impresionantă, primul ei slujitor fiind și un vrednic episcop de Buzău.

Biserica actuală a fost ctitorită în 1860 cu eforturile localnicilor, la îndemnul a doi comercianți, Ghinea Bacalu și Andrei Ursu, care țineau de această parohie și care au fost încredințați prin vis să dureze o biserică cu hramul Sf. Gheorghe pe acest loc. Întâiul paroh al acestui locaș a fost Pr. David Climescu, absolvent al Seminarului Teologic din Roman, cleric luminat și bun patriot, care în 1864 a înființat în propria sa locuință prima școală publică din târgul

Moineștilor, fiind totodată învățător și director al acestei instituții. În 1880, preotul David Climescu donează toate bunurile și întreaga locuință pentru școală, se călugărește și funcționează ca director al Seminarului Central din București,

apoi este uns ca episcop de Buzău cu numele de Dionisie al II-lea Climescu.

Tot la biserica „Sf. Gheorghe“ din Moinești a fost înființat, începând cu septembrie 2002, „Așezământul social-filantropic Sf. Gheorghe“.

Spitalul „Ion Lascăr“ din Comănești, reînnoit și sfințit

Preasfințitul Ioachim Băcăuanul, Episcop-vicar al Arhiepiscopiei Romanului și Bacăului, a oficiat în Duminica a IV-a după Paști slujba de sfințire a spitalului „Ion Lascăr“ din orașul Comănești, după ce instituția, care deservește peste 80 de mii de cetățeni de pe întreaga Vale a Trotușului, a fost reabilitată și dotată la standarde europene. Spitalul Comănești a făcut parte din lista celor 67 de unități sanitare din țară închise prin Hotărâre de Guvern. Dl. profesor Ioan Lascăr a reușit deschiderea acestuia, singura unitate sanitară dintre cele închise prin Hotărâre de Guvern care acum funcționează la aceiași parametri ca înainte. În această unitate, prin demersurile domnului profesor Ioan Lascăr, s-a demarat o colaborare cu Institutul „Ana Aslan“, care va înființa o secție de geriatrie și gerontologie. Totodată, prin bunăvoința dlui Gerald Schweighofer, au fost făcute lucrări de reabilitare și modernizare a Secției Interne și a Secției Primiri Urgente din cadrul Spitalului Comănești. În 2010, dl Gerald Schweighofer, împreună cu primarul Vienei, dl Michael Häupl, au vizitat spitalul din Comănești. Spitalul orașenesc a beneficiat și de un proiect cu fonduri europene privind eficientizarea consumului de energie termică și electrică. Aceste unități beneficiază acum de pompe geotermale, panouri solare și panouri fotovoltaice, având astfel asigurată independența din punct de vedere electric și termic.

Sfințirea Așezământului social-filantropic din parohia Secuieni

În ziua de 13 mai, Duminica a V-a după Paști, Preasfințitul Ioachim Băcăuanul, înconjurat de un sobor de preoți și diaconi, a oficiat slujba Sfintei Liturghii la biserica „Sf. Arhangheli Mihail și Gavriil“ din parohia Secuieni, protopopiatul Bacău. Cu această ocazie, a fost sfințit și Așezământul social-filantropic cu hramul „Duminica Tuturor Sfinților“. Având binecuvântarea arhierescă, părintele paroh Traian Sandu, alături de credincioșii parohiei, a demarat, în anul 2008, lucrările de construcție a acestui așezământ social-filantropic, compus din: sală de mese, bucătărie, birou parohial și capelă mortuară. Complexul a fost dotat cu mobilier și toate utilitățile necesare slujbelor de pomenire pentru cei răposați, activităților filantropice, misionar-pastorale și cultural-religioase organizate în cadrul parohiei. De asemenea, aici se află și un muzeu parohial, în care sunt expuse cărți de cult din patrimoniul parohiei și obiecte de cult ce constituie parte din mărturia dreptei credințe pe aceste meleaguri.

Realizarea acestui proiect s-a făcut cu efortul bunilor credincioși, cu sprijinul Consiliului Județean Bacău, a d-nei Primar Margareta Luncanu, a Consiliului local al Comunei Secuieni și al unor oameni de bine ce au dorit să-și înscrie numele în rândul ctitorilor de lăcașuri sfinte. La acest moment de sărbătoare au fost prezenți: PC Protopop Constantin Tomozei, un sobor numeros de preoți, oficialități județene și locale și mulțime de credincioși, aducând prin aceasta laudă lui Dumnezeu pentru binefacerile primite.

Misiunea Bisericii este ca prin lucrarea teandrică a tainelor să vindece de patimi ființa umană, astfel încât ea să ajungă la comuniunea și unirea cu Dumnezeu, altfel creștinismul alunecă în utopie.

Biserica – spitalul unde se operează restaurarea ființei noastre (I)

Viata, după aprecierea lui John Breck, este „darul sacru al lui Dumnezeu“ pe care omul este dator să-l păstreze și să-l înmulțească. Atunci când boala produce suferință, iar mijloacele medicale sunt depășite de gravitatea bolilor și intensitatea suferinței, omului îi rămân resursele tămăduitoare ale credinței, deoarece în paralel cu metodele medicale obișnuite există și o psihoterapie a credinței, religia având, așa cum spune Hierotheos Vlachos, și o latură terapeutică.

Într-o lume bolnavă, ce e condusă spre moarte spirituală și în care raportul dintre evoluția tehnicilor medicale este invers proporțional cu intensitatea îmbolnăvirii ființei umane, trebuie semnalat faptul că sensul abordării vindecării omului nu trebuie să fie de la trup la suflet, ci invers și în nici un caz raportată doar la trup. În accepția patristică, boala și sănătatea au valențe ce decurg din structura modului de a gândi ființa umană ca făcând parte dintr-un univers teocentric, în care intensitatea raportării la Dumnezeu stabilește gradul de îmbolnăvire sau de însănătoșire a ființei sale psihosomatice. Cadrul în care vindecarea devine operantă este Biserica, ce nu trebuie percepută ca sistem social sau ideologic, cu un rol caritativ, ci ca o eclezie dinamică, trup viu al lui Dumnezeu în care harul divin, împărtășit prin Taine, restaurează ființa umană (mădularile Bisericii) în integralitatea ei, reasezând-o în comuniune cu Dumnezeu. Adevărata metodologie terapeutică necesară omului contemporan izvorăște din ființa sacramentală a Bisericii, care nu este antropocentrică, ci teocentrică și ale cărei antropologie și soteriologie patristică diferă de antropologia medicală, ea este „spitalul și adăpostul unde cei bolnavi și deprimați își pot afla adevărata vindecare“, după cum mărturisește același teolog. Oricât am apela la metode terapeutice pentru reabilitarea somatică, boala va reveni indubitabil, deoarece, în genere, se operează asupra efectului bolii și nu asupra cauzei ei lăuntrice.

Vocația taumaturgică a creștinismului

Omul frumos nu e cel al cărui chip exterior stârnește admirația, ci acela a cărui strălucire radiază din profunzimile ființei sale. De aceea, atunci când ne referim la ideea de sănătate, înțelegem nu numai direcția de sens a vindecării, ci mai ales consistența ei, care în creștinism echivalează cu îndumnezeirea, asemănarea cu Dumnezeu. Misiunea Bisericii este ca prin lucrarea teandrică a tainelor să vindece de patimi ființa umană, astfel încât ea să ajungă la comuniunea și unirea cu Dumnezeu, altfel creștinismul alunecă în utopie. De aceea și gradul de participare la cultul Bisericii e necesar să fie mult mai intens, cultul fiind mediul în care dinamismul călătoriei vieții duhovnicești începe cu botezul, ca purificare a „chipului“, și continuă prin asimilarea celorlalte taine și o viețuire ascetică spre dobândirea „asemănării“ cu Dumnezeu.

În interpretarea Sfântului Ioan Hrisostom, Pilda Samaritanului milostiv ni-l înfățișează pe Domnul Hristos ca adevăratul Vindecător al rănilor ființei umane, Biserica fiind spitalul unde se operează recuperarea-restaurarea ființei noastre, iar clericul fiind psihoterapeutul trupului eclezial. Teologul Ioannis Romanidis, în lucrarea **Iisus Hristos-viața lumii**, prezintă lucrarea terapeutică a Bisericii ca fiind fundamentală în patristică, aceasta prevalând în paleta complexă a misiunii ei: „dacă iudaismul și succesorul său, creștinismul, ar fi

apărut pentru prima oară în secolul la XX-lea, ar fi fost mai mult ca sigur caracterizate drept științe medicale și nicidecum religii, bucurându-se de o strălucită influență în societatea contemporană“. În felul acesta, membrii Bisericii nu mai sunt clasificați după criterii etice, ci ei „se împart în cei care sunt bolnavi sufletește, cei care sunt în curs de a fi vindecați și cei care s-au vindecat deja. Toți cei care nu au atins stadiul de iluminare sunt bolnavi sufletește“. Din această perspectivă, pentru a putea teologhisi sau îndruma pe cei bolnavi spre vindecare, e necesar ca cel ce împlinește lucrul acesta să fie el însuși vindecat, deoarece așa cum spune Sfântul Ioan Scărarul „este primejdios a înota îmbrăcat în haine; tot astfel a te apuca de teologhisire, patimi având“.

Vindecarea omului este în esență o terapie a minții, dacă este să ne raportăm la originea bolii în ființa umană. Sfântul Chiril al Alexandriei evaluează păcatul adamic din perspectivă medicală, căderea în păcat a protopărinților echivalând cu o îmbolnăvire-robire a minții în esență, o înstrăinare de Dumnezeu prin pierderea harului și în ultimă instanță a orbire a minții, iar o astfel de disfuncție a avut drept consecință deteriorarea relației armonice a omului cu sine, cu semenii și cu Dumnezeu, precum și transmiterea acestei îmbolnăviri urmașilor. Vocația taumaturgică a creștinismului își are izvorul în Hristos, „Cel ce vindecă toată boala și neputința în popor“ și se realizează prin împlinirea învățăturilor Sale, asceză și administrarea

Insistența cu care se cere în rugăciunile Maslului tămăduirea bolnavului de bolile sufletești, odată cu tămăduirea trupului, ne descoperă faptul că mai ales la aceste rădăcini ale păcatelor se referă taina.

➔ Sfințelor Taine, toate acestea concurând la eliberarea de patimi și transformarea omului întreg în templu al Duhului, și fiind singura cale ce ne poate conduce la Dumnezeu, iar preotul trebuind să fie în acest cadru „un adevărat medic duhovnicesc care să vindece bolile sufletului, iar slujirea sa sacerdotală și administrarea Sfințelor Taine trebuie așezate în contextul metodologiei terapeutice indicate fiecărei boli“ (Hierotheos Vlachos).

Puterea transfigurătoare a suferinței

Sfintele Taine sunt mediul în care putem experia „viața în Hristos“, iar prin efort duhovnicesc personal avem posibilitatea aprofundării ei introspective, devenind încorporați în El. Hristocentrismul Tainelor ne deschide spre comuniunea cu Dumnezeu - Doctorul suprem -, Care ne asimilează eclesiei Sale ca „mădularle fiecare în parte“ înnoite și restaurate. Tainele sunt prelungirea lucrării lui Hristos prin mijlocirea Duhului. Pătrunzând în profunzimile ființei noastre, prin mijlocirea Tainelor, coabitând teandric cu omul cel ascuns al inimii, trezindu-l la o viață nouă în Hristos, nimicind păcatul din ființa noastră și dându-ne din viața Sa, Hristos ne face părtași biruinței Sale asupra suferinței, bolii și morții. Trăind în orizontul harului și perspectiva nemuririi, însăși viața omului își schimbă calitatea și modul de a înțelege fenomenele lumii, el nu mai poate fi afectat emoțional de boală și moarte, deoarece ele au înțelesuri duhovnicești ce se diferențiază fundamental de cele care în mod obișnuit sunt circumscrise acestora, iar această înțelegere decurge din faptul că el stă în legătură permanentă cu *Izvorul vieții* și *Biruitoarea morții*. Spre deosebire de unele tendințe teologice ce au plasat suferința și moartea lui Hristos în centrul soteriologiei, cea răsăriteană accentuează mai ales Învierea Domnului ca sens plinar al suferințelor Sale, chipul senin și biruitoare al lui Hristos în detrimentul dramatismului Patimilor. De aceea Biserica nu proclamă necesitatea durerii și a bolii drept condiția sine qua non în dobândirea mântuirii deoarece, fundamental, creștinismul este o religie a fericirii datorite omului de Dumnezeu.

Neputând fi omisă în lumea aceasta, suferința trebuie asumată și îmbrăcată cu sensul celei hristice și asimilată ei, cununa de spini a Domnului dând sens cununilor suferințelor mădularilor trupului Său. Privită din această perspectivă, suferința nu mai are putere vătămătoare, desfiguratoare asupra omului, ci una transfiguratoare, după cum spune Sfântul Maxim Mărturisitorul: „prin suferința trupului se spală întinărirea sufletului“.

Dublul caracter al vindecării prin Taina Maslului

Harul împărtășit prin Sfintele Taine în Biserică are putere restauratoare deoarece ele sunt cadrul în care Duhul Sfânt desăvârșește, împlinește opera răscumpărătoare a lui Hristos, împărtășind roadele acesteia în relație personală și unică cu fiecare mădular în parte ce se deschide vindecării, actului taumaturgic. Fiecare taină, în felul ei, contribuie la desăvârșirea procesului de vindecare a ființei umane, conducând-o epectatic de la chipul bolnav la sănătatea duhovnicească a asemănării cu Dumnezeu. Taina prin excelență destinată vindecării creștinilor suferinzi, mai ales trupește, dar și sufletește este Maslul. Vindecarea prin ungere cu untdelemn este prezentată în Evanghelii: Hristos vindeca „*orice boală și orice neputință în popor*“, iar această putere vindecătoare o împărtășește Apostolilor: „*chemând la sine pe cei 12 ucenici ai Săi, le-a dat lor putere asupra duhurilor*“ (Matei, 10,1), iar Apostolii „*ungeau cu untdelemn pe mulți bolnavi și-i vindecau*“ (Marcu 6, 13). Această putere vindecătoare a fost apoi încredințată Bisericii care este trupul lui Hristos, în care mădularile bolnave, prin har, primesc puterea vindecătoare de la Hristos. Pilda Samaritanului milostiv și textul de la Iacov 5, 14-15 fundamentează această încredințare a puterii taumaturgice trupului Bisericii. Dublul caracter al vindecării prin Taina Maslului reiese din însuși conținutul rugăciunilor și al citirilor biblice din rânduiala slujbei. Creștinul primește

nu doar iertarea păcatelor ca vindecare duhovnicească, ci și vindecarea parțială sau totală a trupului. Vindecarea trupească presupune vindecarea sufletească prealabilă, iar cea sufletească conduce spre cea biologică. Aceasta pentru că taina actualizează prezența lui Hristos Doctorul în mijlocul comunității adunate în numele Lui, iar Taina Maslului „*e cadrul în care Cuvântul se exprimă în modul cel mai elocvent și cel mai puternic. Acest lucru e adevărat pentru că, în Taină, Cuvântul Însuși e prezent. În Taina Maslului este prezent Același Hristos Care a zis „Iată, te-ai făcut sănătos, de acum să nu mai păcătuiești*“, după cum mărturisește John Breck în lucrarea **Puterea cuvântului**.

O remarcă extraordinară referitoare la rolul vindecător al Tainei Maslului a fost făcută de părintele Stăniloae, în **Dogmatica** sa, atunci când a zis: „*în Taina Maslului se împărtășește credinciosului bolnav, în chip nevăzut, harul tămăduirii sau ușurarea durerii trupesti, al întăririi sufletesti și al iertării de păcatele rămase după mărturisire, prin ungere cu untdelemn sfințit, însoțită de rugăciunile preoților*“. Cu alte cuvinte, Taina Maslului nu ia locul Tainei Mărturisirii, ci o desăvârșește, continuând vindecarea sufletului în profunzimile ce demască tendința maladivă a lui, care revine iar și iar la vechile obiceiuri păcătoase. Insistența cu care se cere în rugăciunile Maslului tămăduirea bolnavului de bolile sufletești, odată cu tămăduirea trupului, ne descoperă faptul că mai ales la aceste rădăcini ale păcatelor se referă taina. (pr. Valentin BĂLTOI, Parohia Icușești)

PS Părinte Episcop Băcăuanul a prezidat conferința pastoral-misionară a preoților din Protopopiatul Buhuși, cu tema „Taina Sfântului Maslu și îngrijirea bolnavilor” organizată în Parohia Filipești, Prot. Buhuși.

REPERE

Agenda de lucru a Preasfințitului Ioachim Băcăuanul, Episcop-vicar al Arhiepiscopiei Romanului și Bacăului, pentru luna mai 2012

1 mai

- a oficiat Sfânta Liturghie în Catedrala arhiepiscopală „Cuvioasa Parascheva”, Roman. A rostit cuvânt de învățătură;
- a participat la Slujba de Te-Deum la aniversarea a 12 ani de arhierie, în Catedrala arhiepiscopală „Cuvioasa Parascheva”, Roman. A rostit cuvânt ocazional;
- a prezidat ședința privind organizarea „Zilelor Episcop Melchisedec”, Ediția a XII-a;

2 mai

- audiențe și lucrări de birou;
- a primit în audiență pe: d-na Livioara Chelmu, Oniceni; Pr. Sorin Postelnicu, Parohia Larga; Pr. Gheorghe Agafitei, Parohia Simionesti; Răzvan Răspopoi, Bacău;
- a efectuat vizită de lucru la Biserica „Sf. Cuvioasă Parascheva”, Parohia Secuieni I, Prot. Roman;

3 mai

- audiențe și lucrări de birou;

4 mai

- audiențe și lucrări de birou;
- a primit în audiență pe: d-na Angela Scarlat, Bacău; d-na Maria Japalele, loc. Piatra Șoimului; Pr. Gheorghe Agafitei, Parohia Miron Costin; d-na Aurora Lazăr Bălan, primarul com. Gârcina;

5 mai

- a oficiat Sfânta Liturghie la Catedrala arhiepiscopală „Cuvioasa Parascheva”, Roman;
- a oficiat Taina Botezului pentru pruncul Raphaël Clavero, în Catedrala „Cuvioasa Parascheva”, Roman. A rostit cuvânt ocazional;

6 mai

- a oficiat Sfânta Liturghie la Catedrala arhiepiscopală „Cuvioasa Parascheva”, Roman. A rostit cuvânt de învățătură;
- a oficiat Slujba aghiasmei și a rostit rugăciunea de sfințire pentru a se începe Sfințirea Slujbe în Biserica „Sfântul Pantelimon”, din cadrul Spitalului Comănești;
- a participat la inaugurarea noilor spații din cadrul Spitalului orășenesc „Ioan Lascăr”, Comănești, pe care le-a sfințit. A rostit cuvânt ocazional;
- a oficiat Taina Cununiei pentru tinerii Simion și Petronela Purice, la Biserica „Sf. Nicolae”, Slobozia, Prot. Onești;

7 mai

- audiențe și lucrări de birou;

8 mai

- audiențe și lucrări de birou;

9 mai

- audiențe și lucrări de birou;
- a primit în audiență pe: d-na Monica Carp, Pr. Ovidiu Benescu; d-l Bogdan Păduraru, Bacău și Pr. Ioan Deacu, Parohia „Izvorul Tamădării”, Bacău;

10 mai

- audiențe și lucrări de birou;
- a primit în audiență pe: Pr. Vasile Anghel, Parohia Sagna; Pr. Vasile Sârco, Parohia „Sf. Trei Ierarhi”, Bacău; d-l Gheorghe Iacob, primarul comunei Sagna;

11 mai

- audiențe și lucrări de birou;
- a primit în audiență pe Pr. Ioan Apetrei, Parohia Bogdănești;

12 mai

- a oficiat Slujba de sfințire a clopotei și locul pentru zidirea unei case parohiale, în Parohia Poienari, Prot. Roman. A rostit cuvânt ocazional;

13 mai

- a oficiat Sfânta Liturghie la Biserica „Sfinții Mihail și Gavriil”, Parohia Secuieni, Prot. Bacău;
- a oficiat Slujba de sfințire a Așezământului social „Duminica Tutozor Sfinților”, din Parohia Secuieni, Prot. Bacău.

14 mai

- audiențe și lucrări de birou;
- a prezidat ședința Permanentei Consiliului eparhial;
- a primit în audiență pe: Pr. Ionel Doru, Parohia „Pogorârea Duhului Sfânt”, Roman; Pr. Sorin Postelnicu, Parohia Larga;

15 mai

- audiențe și lucrări de birou;
- a primit în audiență pe: Pr. Traian Sandu, Parohia Secuieni, Prot. Bacău; Pr. Vasile Turcu, Parohia Tatomiștești;

16 mai

- a oficiat Sfânta Liturghie în Catedrala arhiepiscopală „Cuvioasa Parascheva”, Roman. A rostit cuvânt de învățătură.
- a oficiat Slujba parastasului pentru pomenirea Episcopului Melchisedec Ștefănescu, la Catedrala arhiepiscopală „Cuvioasa Parascheva”, Roman;

17 mai

- a prezidat Conferința solemnă, cu tema „Episcopul Melchisedec Ștefănescu - 120 de ani de la nașterea sa în ceruri”;
- a participat la Concertul pascal susținut de Corala „Lumină Lină” a preoților din Protopopiatul Bacău;
- a participat la vernisajul Expoziției foto/documentară: „Mărturie ale credinței”, cu fotografii și documente din timpul Episcopului Melchisedec;

18 mai

- a oficiat Slujba parastasului la mormântul Pr. Petru Ștefănescu și Presv. Anastasia, părintii Episcopului Melchisedec Ștefănescu, în cimitirul Parohiei Gârcina. A rostit cuvânt ocazional;

19 mai

- a participat la Simpozionul: „Cultura, muzica bizantină și căile spirituale nemțene”, organizat în sala de festivități a Seminarului Teologic „Sfântul Gheorghe”, Roman;

- a oferit premii elevilor participanți la Concursul național dedicat Episcopului Melchisedec;
- a oficiat Slujba Vecerniei la Catedrala arhiepiscopală „Cuvioasa Parascheva”, Roman. A rostit cuvânt de învățătură;

20 mai

- a oficiat Sfânta Liturghie la Catedrala arhiepiscopală „Cuvioasa Parascheva”, Roman. A rostit cuvânt de învățătură;
- a oficiat Slujba aghiasmei și a rostit rugăciunea de sfințire a Centrului social multifuncțional și Centrul de zi pentru copii, din Parcul Melchisedec. A rostit cuvânt de învățătură;
- a oficiat slujba de sfințire a noului pasaj rutier subteran „str. Oituz - str. G-ral Ștefan Guse” din municipiul Bacău. A rostit cuvânt ocazional

21 mai

- a oficiat Slujba de sfințire a Bisericii „Adormirea Maicii Domnului și Sfântul Gheorghe”, Parohia Pradais; Prot. Săscut.
- a oficiat Sfânta Liturghie la Biserica „Adormirea Maicii Domnului și Sfântul Gheorghe”, Parohia Pradais, Prot. Săscut. A rostit cuvânt de învățătură;
- a hirotesit iconom pe PC pr. paroh Constantin Păunoiu;
- a oficiat Slujba Vecerniei la Biserica „Sf. Împ. Constantin și Elena”, Roman. A rostit cuvânt de învățătură;

22 mai

- audiențe și lucrări de birou;
- a dezbătut și soluționat diverse probleme administrative în cadrul sectoarelor Cancelariei eparhiale;
- a prezidat conferința pastoral-misionară a preoților din Protopopiatul Buhuși, cu tema „Taina Sfântului Maslu și îngrijirea bolnavilor” organizată în Parohia Filipești, Prot. Buhuși. A rostit cuvânt de învățătură;
- a oficiat slujba de sfințire a casei familiei Dumitru Nadă, loc. Oniscani;

23 mai

- audiențe și lucrări de birou;
- a participat la Ședința de lucru a Sinodului Mitropolitan, organizată la Mănăstirea Neamt.

24 mai

- a oficiat Sfânta Liturghie la Catedrala „Înălțarea Domnului”, Bacău. A rostit cuvânt de învățătură;

25 mai

- audiențe și lucrări de birou;
- a primit în audiență pe: Pr. Valentin Dăscălescu, Parohia Găiceana; Pr. Gheorghe Smerea, directorul Seminarului Teologic „Sf. Gheorghe”, Roman; Pr. Cristi Vasile Balcanu, Parohia Agăș;

26 mai

- a efectuat vizită de lucru în Parohia Săucești;

27 mai

- a oficiat Slujba de sfințire a Bisericii „Sfântul Gheorghe”, Moinești;
- a oficiat Sfânta Liturghie la Biserica „Sfântul Gheorghe”, Moinești. A rostit cuvânt de învățătură;
- a oficiat Taina Cununiei pentru tinerii Bogdan și Iulia Apetrei, la Biserica „Sf. Ioan Botezătorul”, Bogdănești.

28 mai

- audiențe și lucrări de birou;
- a primit în audiență pe: Pr. Ovidiu Radu, Bacău; Protos. Pahomie Parfene, Mănăstirea Calapodești; Pr. Eugen Ciuche, consilier Misiune și Filantropie;

29 mai

- a prezidat conferința pastoral-misionară a preoților din Protopopiatul Bacău, cu tema „Taina Sfântului Maslu și îngrijirea bolnavilor”. A rostit cuvânt de învățătură;
- a prezidat ședința Permanentei Consiliului eparhial;

30 mai

- audiențe și lucrări de birou;
- a primit în audiență pe: Pr. Daniel Enea, Parohia „Nașterea Maicii Domnului și Sf. Nicolae”, Moinești; Pr. Marius Cojocaru, Parohia Cașin I; Pr. Ovidiu Radu, Bacău; d-l Vasilică Leru, Moinești; d-l Alexandru Custură, Bacău;

31 mai

- a oficiat slujba de sfințire a noilor echipamente SMURD Bacău, în Piața Drapelului, Bacău. A rostit cuvânt ocazional;
- a primit în audiență pe: Pr. Gheorghe Tătaru, Parohia Parincea; d-l ing. Eugen Bors, Roman. **(a consemnat Arhid. Ciprian-Ioan IGNAT, Secretar eparhial)**

MELCHISEDEC – IERARHUL IUBITOR DE COPIL

Episcopul Melchisedec Ștefănescu a fost un ierarh cu o largă orientare, înțelegere și deschidere către aspectele contemporane lui, cu o dorință sinceră de a-și pune întregul potențial cu care Dumnezeu l-a înzestrat în slujba Bisericii și a semenilor.

Dincolo de statura-i uriașă de arhieru, cărturar și patriot, episcopul Melchisedec era preocupat de a întrupa în viața sa cuvântul mântuitor al Sfintei Scripturi. „Iubea copiii. Ajuta pe școlarii silitori. Era un om cinstit, sincer, modest mai presus de toate, de caracter, un om de convingeri. Ducea o viață sobră, cumpătat la hrană, simplu la îmbrăcăminte, neobosit la muncă“, nota unul din biografii săi (pr. Gh. Vlad, „Episcopul Melchisedec“, în rev. Mitropolia Moldovei și Sucevei, nr. 1-2, 1952, p. 79). La rândul său, părintele Ioanichie Bălan, incluzând în bine cunoscuta lucrare Pateric românesc pe Melchisedec Ștefănescu, sublinia despre marele ierarh: „O deosebită grijă purta... pentru văduve, pentru orfani și pentru tărani săraci, pe care îi miluia după putere și îi mângâia cu cuvinte părintești... Pe elevii săraci și silitori la carte episcopul îi întreținea personal la seminar, iar pe alții îi primea ca bursieri. Mulți dintre ucenicii săi care au făcut seminarul la Roman au ajuns renumiți preoți, misionari, profesori și episcopi“ (protos. Ioanichie Bălan, Pateric românesc).

S-a deschis!

Într-adevăr, episcopul Melchisedec a iubit copiii și s-a aplecat cu dragoste de părinte față de orfani și văduve. Iconomul Constantin Nazarie, făcând în anul 1924 cronica celei de-a 32-a comemorări a morții acestui providențial ierarh, scria: „Răposatul a dorit ca pe mormântul lui să se joace copilașii, a căror nevinovăție ne amintește nevinovăția și curăția îngerească“ (BOR, anul 42, nr. 6, iunie 1924, p. 372).

Preocuparea pentru bunăstarea și educarea copiilor reiese și din Testamentul Episcopului Melchisedec Ștefănescu, prin care ierarhul precizează: „Dorința mea este ca, pe proprietatea mea din Roman, (...) să se înființeze o instituție de educare a copiilor mici ai poporului românesc, cu alte cuvinte o grădiniță de copii. (...) Institutul de copii se va întreține, cu o parte

din fondul meu, iar restul din taxele ce vor plăti părinții cu avere. Cei săraci vor fi primiți gratis. Regulamentul pentru acest institut va fi același, ca și la alte institute de felul acesta, recunoscute și aprobate de guvern.“

Astfel, „Grădina de copii“ despre care pomeneste episcopul Melchisedec în testamentul său a luat ființă la 27 august 1895, trecând în seama statului începând cu anul 1923. De anul acesta, visul episcopului românesc a devenit realitate, Grădinița care îi poartă numele reluându-și activitatea în parcul din preajma capelei în care episcopul Melchisedec își doarme somnul de veci. (surse: Pr. Eugen Drăgoi, „Episcopul Melchisedec Ștefănescu, părinte al orfanilor“, ziarulumina.ro, Vineri, 29 Iunie 2012 și Testamentul episcopului Melchisedec Ștefănescu)

Joc

Unește punctele și colorează!

